

Aldott pünkösdi ünnepeket kívánunk minden kedves olvasónknak!

p a r t i u m i KÖZLÖNY

XIX. ÉVFOLYAM
4. SZÁM

2009.
MÁJUS 25.

12 OLDAL
Ára 2 lej

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

ISSN 1583 - 5782

PÜNKÖSDI KÖRLEVÉL

„Nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten ereje az, minden hívőnek üdvösségére.” (Róma 1,16)

Evangéliumhirdetők vagyunk. A hívő ember tudatosan hordozza az evangéliumot az ajkán, a karján, minden gondolatában és cselekedetében. Ennek ellenére úgy tűnik, hogy kevés az öröm a mai világban, láthatóan sokan szomorú lélekkel ülnek a templomban, és mintha az evangélium hírnökei is elkeseredettebbek lennének napjainkban. Bizonyára nem kedvez korunk válságos állapota az örömhír terjesztésére. Sokan megfáradtak, vannak kiábrándultak, de nekünk nem a felmentő magyarázatokat kell megfogalmaznunk, hanem Isten szabadításának üzenetét, mint pünkösdi evangéliumot.

Nemcsak a hitetlenek, hanem elcsüggedt hívek is kérdezik, hogy miféle örömhír az evangélium, ha az nem jut el a legrászorultabbakhoz, és miféle örömről tartalmaz, ha a szövekről, a katedrálról, a munkapadok mögül, a kert ágyszék között komor arcú hírnökök eltíkolhatóan kétségbeeséssel beszélnek a Biblia inkább ítéletet hordozó részeiről. Vessük le már a gyászruhát, amint énekeltek hűsvétben, és öltözzünk fel a Lélek ajándékaiból nekünk szánt viseletbe, mert így leszünk hitelesen az Evangélium hirdetői, hordozói és befogadói.

Pünkösöd alkalmával vizsgáljuk meg magunkat, őszintén szembenézve azzal a kérdéssel, hogy mit jelent számunkra az evangélium. Ha az evangélium csak hír, mely valamikor Krisztus korából elindult, még akkor sem sorsfordító, ha hozzáteszük, hogy örömteli az. Hússzor eltelt azóta száz esztendő, az ily módon emlegetett örömhír mára már csak szép emlék, irigylésre méltó esemény irodalmi lenyomata, de ezentúl legfeljebb hiánytűdősítő információ. Az evangélium, teremtő-örömhír. A folytonosan teremtő Istenről szóló hír, Aki a 21. században is alkot, létrehoz és élte.

A bágyadt evangéliumközlés lehet pontos híradás, de ennyi nem elég. Isten Igéjének hirdetése már a közlés pillanatában eleveníteni akar, rendet teremteni, perspektívát nyújtani, célra irányítani és vezetni. Isten Szentlelke nekünk megmutatja, hogy az evangélium minden ember legfőbb ajándéka, mert hordozza Isten erejét. Ez az ajándék keresi a mi ömberünket, és teremti meg az új embert. A Szentlelke szembesít minket naponta Isten Igéjével, hogy le ne téjünk az általa kijelölt pázmáról. A lelkünk a megújulás csodájában érzékelné fogja, hogy szüksége van a felülről érkező parancsra, amelyben jelen van egyszerűen a törvény és az evangélium. Isten vezet ezek által bennünket, felvállalja a felelősséget helyettünk, nem engedi, hogy kapkodjunk, vagy kísérletezzünk, kockára téve engedelmisségben gyönyörű ügyünket.

Pünkösöd legyen mindannyiunk megelevenítő ünnepe, az Atya, Fiú és Szentlelke közösségében megáldott alkalom.

Nagyvárad, 2009 pünkösödje

CSÜRY ISTVÁN
helyettes püspök

Isten Szentlelkének megtartó közösségében

Az apostoli hagyományokat vallási tisztelettel övező, Reformáció előtti egyházak Páli Emlékévet hirdettek az Apostol születésének – feltételezett – kétezredik évfordulójára. Nekünk, reformátusoknak sem idegen, hogy ezen a millenáris évfordulón fokozott mértékben odafigyeljünk Pál apostol evangéliumi üzenetére.

Pünkösöd közeledtén – a Cselekedetek Könyvének tudósítása szerint – az Apostolt most éppen útban találjuk Jeruzsálem felé (20,16), ahová „a Lélektől kényszerítve” igyekezik (20,22). Útközben fontosnak tartja, hogy – életében utoljára – még találkozzék az efézusi vénekkel, és hagyakozzék nekik (20,17).

„Szolgálván az Úrnak teljes alázatossággal, sok könnyhullatás és kísértés közepette”, akármennyire is el van foglalva saját vészjósló sorsának alakulásával (20,19) – hiteles szavával, mint mindig, most is túlmutat önmagán: küldőjéről, a Szent Lélek Istenről tesz bizonyosságot, és az Ó „nyájáról”, melynek mi is tagjai vagyunk. „Viseljétek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szent Lélek titeket vigyázókká tett, az Isten Anyaszentegyházának legeltetésére” – erre buzdítja az efézusi lelkipásztorokat (20,28).

A Krisztus urunk „tulajdon vérén szerzett” (20,28) királyhágómelléki nyáj és erdélyi Anyaszentegyház „drága áron megvásárolt” Tagjaiként

igazi pünkösdi örömként éljük meg, hogy a mi Urunk, Istenünk „vigyázókat” állított védelmünkre, „legeltetésünk” végett. Szívbeli hálákat adunk Néki azért, hogy „nem hagyott minket árvául”, hanem – mennybemenetele után – elküldötte hozzánk a Vigasztalót, aki megtanít minket mindenre, és emlékeztet bennünket mindarra, amit Ő mondott nekünk (Jn 14,15-26).

Elárvult tanítványait és népét Jézus soha sem hagyja magára. Nagy kortárs költőnk, Pilinszky János Krisztus keresztalálát „Isten napfogyatkozásának” nevezi. De az, aki „harmadnapon feltámadott”, még testben való eltávozása után sem, soha nem hagy magunkra, hanem elküldi Szent Lelkét, hogy gondunkat viselje és megigazítson.

„Vegyétek a Szent Lélek ajándékát” – hangzik Isten Igéjében (Csel 2,38). És Pünkösöd szent ünnepe, Lelkével betelve, tapasztaljátok és valljátok meg, hogy: „Velünk az Isten!” „Ha pedig Isten velünk, kicsoda ellenünk?” – válaszoljuk ünnepi örömmel, hitvalló elődeinkkel és vallástevőinkkel egyetemben (Rm 8,31).

Nagyvárad, 2009 pünkösödje

TÖKÉS LÁSZLÓ
püspök

Keresztény-nemzeti érdekérvényesítés a társadalomban – és Európában

2009. május 8-án, pénteken délelőtt 10 órakor rendkívüli közéleti tanácskozásra gyűltek össze a Királyhágómelléki Református Egyházkerület lelkészi és gondnoki karának tagjai, a Nagyvárad-újvárosi templomban. A közelgő európai parlamenti választásokra tekintő összefogóval a *Keresztény-nemzeti érdekérvényesítés a társadalomban – és Európában* címmel került megrendezésre.

Csüry István helyettes püspök nyitóáhitatában Márk evangéliuma 8. részének példázata alapján mutatót rá, hogy – amiként egykor a tanítványok – 21. századi társadalomunk is hajlamos elfelejteni a lényegét jel- és kenyérkereső igyekezetében: Isten mindenkor velünk van. Akik pedig megtalálják a Krisztust, azok testvérekké válnak, jelekben és kenyérben bővelkedni fognak.

Az igei gondolatokat követően Kovács Zoltán egyházkerületi főgondnok üdvözölte a megjelenteket. Megnyitóbeszédében a keresztény ember társadalmi felelősségvállalásának evangéliumi vétéstől kötelességet hangsúlyozta.

Dr. Salamon László kereszténydemokrata parlamenti képviselő (FIDESZ-KDNP Szövetség) elő-

adásában a hagyományos keresztény értékrend és a mai általános európai értékudat összefüggéseiben elemezte a közéleti-politikai érdekérvényesítés lehetőségeit. Az evangéliumi értékrend térvetéséről és a szekularizáció erkölcsstelen és dekadens jeleiről szólva a jelenlegi globális gazdasági válság okát is a keresztény erkölcstől idegen „túlfogyasztás” jelenségére vezette vissza. Az Európai Unió alkotmányából kiharadt ugyan a kontinensünk keresztény gyökereire való utalás, de mindannyiunk felelőssége, hogy hitből fakadó „szolidaritási közösségünk” érdekeiért nemzeti és európai szinten naponta, erőnk szerint megküzdjünk. A keresztény értékrend szerint cselekvő emberek nemcsak világviszonylatban, de európai szinten is kisebbségben élnek, mindazonáltal a jeles bihari politikus, a református Tisza István hitvallásával arra buzdította a jelenlévőket, hogy ki-ki végezze el a maga feladatát, az eredményt pedig bizza Istenre.

Tökés László püspök, európai parlamenti képviselő a kettős – etnikai és értékbeli – kisebbségi létben küzdő erdélyi magyar közösségünk gyűlekezeti öröklőinek felelősségét méltatta. Hagyományainkhoz

(Folytatása a 4. oldalon)

NINCSENEK CSÁNGÓMAGYAROK?

Amint azt folyó év február 28-i lapszámunkban is hírül adtuk, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács 2008-as Jubileumi Ülésén hozott határozata értelmében stratégiai programot hirdetett az identitásukban fenyegetett moldvai csángók védelmében. Ezen tárgykörben Tőkés László püspök, EP-képviselő a legutóbbi, Bákó megyei Sztitáson történtek miatt levelet írt Petru Gherghel megyéspüspök úrnak, személyes védelmét kérve a meghurcolt szitási gyermekeknek és családjaiknak. Petru Gherghel megyéspüspök nemrégiben válaszolt Tőkés László püspöknek, az erdélyi magyarok európai képviselőjének.

A IASI-I PÜSPÖK „VÁLASZOLT” TÖKÉS LÁSZLÓ LEVELÉRE

Petru Gherghel: nincsenek csángómagyarok

Helyteleníti Petru Gherghel a iasi-i római katolikus püspök, hogy „idegenek” a magyar nyelvoktatás és misézés fontosságának hangsúlyozásával „vizslyát szítanak” a moldvai csángók körében, akiknek többsége szerinte román nemzetiségű.

A moldvai egyházfő Tőkés László református püspök február közepén neki címzett levelére reagált, amelyben az európai parlamenti képviselő szóvá tette, hogy a Bákó megyei Sztitá falu plébánosa ellenséges hadjáratot indított a magyar nyelv iskolán kívüli oktatása ellen, és a ministrálástól is eltiltotta a magyarórára járó gyermekeket.

Petru Gherghelhez intézett megkeresésében Tőkés úgy vélekedett: „minden igaz hitű keresztény ember számára elfogadhatatlan, hogy Krisztus szolgái magyarellenes érzéseket szítsanak híveik között, akik semmi egyebet, semmi rosszat nem akarnak, hanem csak azt, hogy atyáik nyelvét megtanulják, és ezen a nyelven dicsérjék az Istent”. A jászvásári püspök azonban leszögezi: egyházmegyéjében nincsenek csángómagyar gyülekezetek.

Az EP-képviselő arra emlékeztette a iasi-i megyei püspököt, hogy Románia maga is ratifikálta a

Kisebbségi vagy Regionális Nyelvek Európai Chartáját, melynek értelmében a csángómagyarok nyelvet mind kisebbségi, mind regionális minőségében teljes védelem illeti meg; ráadásul a magyar – a román nyelvvél egyenrangú módon – az egyesült Európa egyik hivatalos nyelve.

A napokban eljuttatott válaszlevelében Petru Gherghel testvéreinek nevezi a magyarokat, és ama meggyőződésének ad hangot, miszerint mindenkinek jogában áll anyanyelvén dicsérni Istent. „Remélem, egyetért velem abban is, hogy tisztelni kell az emberek kinyilvánított akaratát. Az ön állításával ellentétben a iasi-i püspökség keretében nincsenek csángómagyar gyülekezetek, híveink többsége ugyanis román nemzetiségűnek és katolikus vallásúnak vallotta magát a népszámlálás során” – állapítja meg a moldvai egyházfő. (Egyébként miközben a 2002-es népszámlálás szerint Romániában összesen 1266 személy nyilatkozta magát csángó, Bákó megyében pedig 4317 személy magyar nemzetiségűnek, néprajzkutatók szerint a Moldvában élő csángómagyar közösség lélekszáma 250 ezere rü, közülük azonban már csak mindössze 80 ezren beszélnek magyarul).

Petru Gherghel szerint Sztitáson és a többi moldvai településen senki nem ellenzi a magyar nyelv iskolában, törvényes keretek között történő oktatását, „ha az indokolt és igény mutatkozik rá”. A megyei püspök ezzel egy időben helyteleníti, hogy „idegenek ellenségeskedést és vizslyát szítanak” a katolikus hívek között, megpróbálva megzavarni őket nemzetiségükrol és nyelvükrol alkotott meggyőződésükben.

A moldvai egyházfő szerint nem tesznek jó szolgálatot a nyelvjárásuk megőrzésére és ápolására törekvő helyi közösségeknek mindazok, akik „kivülállóként” számukra idegen értékeket kínálnak nekik. Miközben Tőkés László arra kéri a katolikus püspököt, vegye személyes védelmébe a magyar nyelvtanulásért meghurcolt szitási gyermekeket és családokat, és vegye elejét annak, hogy bármelyik moldvai csángó gyülekezetben hasonló önkényes túlkapások és nacionalista visszaélések történhessenek, Petru Gherghel a régió szegénységének leküzdése érdekében kéri az EP-képviselő támogatását.

A iasi-i püspök emellett szó nélkül hagyja Tőkés felajánlását, miszerint kész személyn találkozóra a csángóügy megoldása érdekében. Mint arról már beszámoltunk, a tavaly meghirdetett csángómentő mozgalma keretében az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács nemrég Nagyváradon rendezett Csángó Napot. Az eseményen elhangzott: ki kell bővíteni a csángómagyar fiatalok számára indított anyanyelvi oktatási programot, mert a jelenlegi mintegy 1500 magyarul tanuló csángó gyermek mellett csak Bákó megyében még további, közel tízezerre tehető azoknak a csángómagyar gyermekeknek a száma, akik tudnak vagy értenek még anyanyelvükön.

ROSTÁS SZABOLCS

(KRÓNKA, 2009. március 3.)

Petru Gherghel megyéspüspök válaszevele Tőkés László püspöknek

Tőkés László püspök úr!

Az Ön 2009. február 9-én, e-mailben küldött levelére válaszolva szeretném elmondani, hogy meglettek az abban felsoroltak, akárcsak az, hogy önt foglalkoztatják a Jászvásári Egyházmegye római katolikus hívei, és amint az természetes volt, helyszíni vizsgálatot rendeltem el.

Küldöttünk megállapításai, akárcsak a helybéli plébános, a szitási (Nicorești) közösség által nagyra tartott lelkipásztor, Inocențiu Arcana írásos nyilatkozata azt mutatják, hogy senki sem ellenzi az iskolai, törvényes keretek közötti, szervezett magyarórákat, ha ezt kéri és ez szükséges, ahogyan senki sem ellenzi az angol, francia, német, olasz stb. nyelvórák megtartását sem. Az iskolai tantervet a tanügyi előírásoknak és az iskola, valamint a közösség valós szükségleteinek megfelelően állítják össze.

Ami a szitási plébános és más, ön által említett papok viszonyulását illeti, nem igazolódott, hogy létezne „egy valódi ellenséges kampány a magyar nyelvű oktatás ellen”. Inkább az figyelhető meg, hogy a plébános lelkipásztori gondossággal örködik a reá bízott egyházközségben a hívek nyugalma, erkölcsé és hite fölött.

Az említett egyházközségben végzett elemzések nem mutatták ki, hogy a plébános valamely nyelv tanulását ellenezné, legkevésbé a magyar nyelvet, főleg, mivel a településről sokan Magyarországon dolgoznak. A megkérdészt hívek sem úgy értékelték,

hogy a plébános fellépett volna a nyelv ellen, hanem a faluba érkezett két személy munkamódszereitől óvta őket, amelyek gyanakvást keltettek és keltenek.

Egyébként természetes, hogy a magyarokat testvéreinknek érezzük, akikhez nemcsak a történelmi konjunktúra révén kötődünk, hanem földrajzilag és felekezetiileg is. Hasonlóképp meggyőződésem, hogy mindenkinek joga van saját nyelvén dicsérni az Urat, és főképp – remélem, egyetért –, hogy az embereket akként kell tisztelni, aminek magukat vallják. Igaz, ön szitási és más falvakbéli „csángó magyarokról” beszél, de a román állam által végzett népszámlálások azt mutatják, hogy ők nagy többségben románok és katolikusnak vallották és vallják magukat.

Remélem továbbá, hogy egyetért velünk abban, hogy az embereket más, kívülről érkezett személyneknek nem kell uszítaniuk, és nem jó feldúlni nemzetiségükre vagy az általuk beszélt nyelvre vonatkozó meggyőződéseiket. Nagy tisztelet jele lenne megbízni nyilatkozataikban, abbéli képességükben, hogy megtartsák szokásaikat, megőrizzék hitüket és békességben éljenek mindenkivel.

Nem hiszem, hogy nyelvjárásuk vagy az általuk beszélt nyelv megőrzésében szolgálatot tesznek nekik, amikor kívülről más értékeket ajánlanak számukra, mint amelyeket éreznek és kinyilvánítanak.

Egyébként a Jászvásári Egyházmegyében nekünk nincsenek „csángómagyar” egyházközségeink, ahogyan ön levelében kijelenti, hanem mindig is

római katolikus hívek alkotta egyházközségeket emlegettek. Tehát a mi kötelességünk az, hogy azon a nyelven szolgáljuk hívő népünk, amelyet mindannyian ismernek, tiszteletben tartva minden nyelvet, amelyet használnak, jól tudva, hogy a Katolikus Egyház nem kötődik egyik vagy másik nyelvhez, hanem valamennyit Isten ajándékaként értékeli.

Továbbá úgy hiszem, kötelességünk – a hagyományok, a kulturális örökség és a hit megőrzése mellett – felszámolni a tájainkon élők közül sokakat sújtó szegénységet: a rossz utakat, az embert megillető életvitelhez szükséges korszerű eszközök hiányát, a kezdetleges eszközökkel zajló földművelést, az otthonuktól kényszerűen távol vállalt munkát családjuk fenntartása érdekében, valamint azt, hogy nehezen elérhetőek számukra a különféle iskolák és a mai társadalombeli funkciók stb. Mindezek egyformán fájdalommal töltönek el és foglalkoztatnak.

Reménykedve, hogy Önnek – tisztségei birtokában – sikerül nagyobb mértékben hozzájárulnia a szegénység és a nyomorúság felszámolásához ezen a vidékeken, híveink életkörülményeinek javításához és fejlesztéséhez, és bízza abban, hogy ezekről az áldásos dolgokról még beszélgethetünk, kívánom önnek Isten áldását és kegyelmét.

Tisztelettel és testvéri szeretettel:

PETRU GHERGHEL
jászvásári püspök

A Petru Gherghel megyéspüspök levelében foglaltak tételes cáfolatai

„Az Ön 2009. február 9-én, e-mailben küldött levelére válaszolva szeretném elmondani, hogy megleptek az abban felsoroltak, akárcsak az, hogy önt foglalkoztatják a Jászvásári Egyházmegye római katolikus hívei, és amint az természetes volt, helyszíni vizsgálatot rendeltem el.”

A helyszíni elemzésre jelentős példa az is, amely a Jászvásári Római Katolikus Püspökségnek címzett, Pusztina lakosai által aláírt 1991-es írásos kérvényt követte, mely kérvényben azt kérték Petru Gherghel püspöktől, engedélyezze, hogy a misét magyarul is celebrálják. A 200 aláírással ellátott kérvényt a püspök titkára és helyettese, Grigore Duma vette át, íktatószámot nem adott, de megígérte a Püspökség írásbeli választ, amely azonban mindmáig nem érkezett meg. Ellenben a „sikeres” meghallgatást követő napokban Grigore Duma az illetékesek egyúttal meglátogatta a pusztinai parókiát. És – a szekus módszerekhez hasonlóan – elkezdte behívogatni azokat, akik aláírták a kérvényt. Az aláírók közül sokan vállalták a felelősséget azért, amit aláírtak, és sokan közülük a nyomás alatt megtagadták aláírásukat, a múlttól való félelmükben, amelyben nem volt szabad felvállalni, hogy más nemzethez tartozol, mint a román. Ez az eset egymás ellen fordította a falu lakosait.

„Küldöttünk megállapításai, akárcsak a helybéli plébános, a szitási (Nicorești) közösség által nagyra tartott lelképásztor, Inocențiu Arcana írásos nyilatkozata azt mutatják, hogy senki sem ellenzi az iskolai, törvényes keretek közötti, szervezett magyarárt, ha ezt kéri és ez szükséges, ahogy senki sem ellenzi az angol, francia, német, olasz stb. nyelvi órák megtartását sem. Az iskolai tantervet a tanügyi előírásoknak és az iskola, valamint a közösség valós szükségleteinek megfelelően állítják össze.

Ami a szitási plébános és más, ön által említett papok viszonyulását illeti, nem igazolódott, hogy létezzen «egy valódi ellenséges kampány a magyar nyelvű oktatás ellen». Inkább az figyelhető meg, hogy a plébános lelképásztori gondossággal őrködik a reá bízott egyházközségben a hívek nyugalma, erkölcsé és hite fölött.”

A Moldvai Csángómagyarok Szövetségének státusát bírói végzés törvényesítette, ennek alapján működik és fejt ki a státútumban meghatározott tevékenységeit. Ezek között szerepelnek a magyar anyanyelv tanítására irányuló iskolán kívüli tevékenységek is. A hatályos törvények nem írják elő ezen tevékenységek iskolai, vagy tanfelügyelőség, vagy más intézmények általi engedélyezését. A szitási pap által mondottakból egyértelműen kiderül, hogy ellenzi a magyar nyelvtanfolyamokat: „...Az következik, hogy elküldjék őket, tudom is én, egy magyarországi kirándulásra, rövidesen, valamikor nyáron, és még ki tudja mi történjék. Tehát a dolgokat ésszel kell művelni, és tisztázottan. Meg kell nézni mi a céljuk... ezeknek... jelenlétüknek önközött. Én személy szerint megtiltom a szülőknek és a gyermekeknek, hogy részt vegyenek azokon az órákon. Tehát vannak angolórák, azt az iskolában tartják, ... nem tartják magánúton, valakinek az otthonában. Amelyek nem teljesítik a legalemibb feltételeit sem egy minimális oktatás lebonyolításának...” A leírt szöveg elolvasható és a templomban rögzített hanganyag meghallgatható a http://ro.csango.ro/index.php?page=atac_nicoresti.cin.

Hasonló eset történt tavaly nyáron Klézsen, amikor is a pap megtiltotta a gyermekeknek, hogy részt vegyenek az iskolában, törvényes keretek között tartott magyarórákon, azzal, hogy ellenkező esetben nem fogadják őket bérmlásra. Ezen gyermekek szüleinek azt tanácsolták, hogy vonják vissza a magyar anyanyelv oktatására vonatkozó kérelmüket. És ilyen helyzetek állandóan adódnak a Jászvásári Egyházmegye római katolikusainak helységeiben, ahol a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége tevékenykedik.

„Az említett egyházközségben végzett elemzések nem mutatták ki, hogy a plébános valamely nyelv tanulását ellenzné, legkevésbé a magyar nyelvet, főleg, mivel a településről sokan Magyarországon dolgoznak. A megkérdézett hívek sem úgy értékelték, hogy a plébános fellépett volna a nyelv ellen, hanem a faluba érkezett két személy munkamódszereitől óvta őket, amelyek gyanakvást keltenek és keltetnek.”

A szóban forgó két személy e tanév (2008/2009-es) elején jött Szításra. Dolgoztak azért, hogy jobb feltételeket biztosítsanak a kibérelt házban, megismerkedtek a helybeliekkel, beszélgettek velük, ismertették céljukat. Amint megkezdtek tevékenységüket, jelentkeztek a település plébánosánál, hogy ismertessék a Moldvai Csángómagyar Szövetség programja és működése keretében zajló tevékenységüket. A pap nyomban kinyilvánította szándékát, hogy kampányt kezdeményez a Moldvai Csángómagyar Szövetség és annak tevékenysége ellen. A liturgia végén elhangzott úgynevezett „figyelmeztetés” ezután a megbeszélés után következett. A katolikus egyháznak el kellene ismernie a Moldvai Csángómagyar Szövetség tíz éve tartó munkáját, és be kellene ismernie a tény, hogy a tanároknak nem volt semmiféle törvénytelen, vagy a katolikus egyház autoritását aláaknázó tevékenységük, ők nem pedofilok, nem kereskednek emberi szervekkel stb.

„Egyébként természetes, hogy a magyarokat testvéreinknek érezzük, akikhez nemcsak a történelmi konjunktúra révén kötődünk, hanem földrajzilag és felekezéssel is. Hasonlóképp meggyőződésem, hogy mindenkinek joga van saját nyelvén dicsérni az Urat, és főképp – remélem, egyetért –, hogy az embereket akként kell tisztelni, aminek magukat vallják. Igaz, ön szitási és más falvakbéli „csángómagyarokról” beszél, de a román állam által végzett népszámlálások azt mutatják, hogy ők nagy többségükben románok és katolikusnak vallották és vallják magukat.”

A szitási és más falvakbéli csángómagyarok magyar nemzetiségűek, a csángók nyelvjárása a magyar nyelv egy archaikus dialektusa. Ha elmegyünk ezekre a településekre és meghallgatjuk, milyen nyelven beszélnek ezek az emberek, megállapíthatjuk, hogy mind a felnőttek, mind a gyermekek többsége ezt a nyelvjárást használja a mindennapokban. Jotgalanság tagadni ezt a hovatartozást.

A 19. század végi, 20. század eleji népszámlálások adataiban nagyon sokan szerepelnek magyarként, magyar anyanyelvűként.

Például: Románia nagy földrajzi szótára (Marele dicționar geografic al României) – összeállította George Ioan Lahovari, kiadta a Román Földrajzi Társaság (Societatea Geografică Română), 1898-

ban, Bukarestben – ezt írja: Bákó megye. Lakosság: „Az 1890-es népszámlálás szerint Bákó megyének 172.496 lakosa van. Nemzetiség szerint a városi lakosság megoszlása: 9.665 román, 1.199 magyar, 7.369 zsidó, 530 örmény, 45 görög, 629 német, 20 orosz, 5 szerb, 18 francia, 55 olasz, 12 svájci, 2 török, 36 bolgár, összesen 19.200 személy. A falusi lakosság összetétele: 123.132 román, 24.715 magyar, 5.197 zsidó, 47 görög, 111 német, 5 orosz, 5 francia, 58 olasz, 1 angol, 35 bolgár, összesen 152.296 személy. Román fennhatóság alatt álló lakosok, akikhez a románokon kívül az örmények, magyarok és zsidók is tartoznak: 170.883. A katolikus egyház ebben a megyében 32.463 hívet számlál, többet, mint az ország bármelyik másik megyéjében. A katolikus püspöknek Bákó megyében két beosztott vikáriusa van: az egyik a Troțuș-i, székhelye Tatrosvásár (Târgul-Troțușul). Ehhez a vikáriussághoz 4 egyházközség tartozik: a tatrosvásári és a székeleyek lakta falvakban, Dormánfalván (Dărmănești), Pusztinán (Pustiana) és Grozafalván (Grozesti) lévő. A második vikáriusság a bakói, székhelye Bákó. Ehhez a vikáriussághoz tartoznak a csángók lakta vidékek egyházközségei, mégpedig: Prezest (Prăjești), Bákó (Bacău), Lujzikalagor (Liuzi-Călugăra), Bogdánfalva (Valea Seacă), Nagypatak (Valea-Mare), Klézse (Cleja) és Forrófalva (Faraoni). A katolikus templomok: 62 aktív, 2 épülőben, 12 pap, 54 kántor és templomszolgálat szolgál bennük. Ehhez a valláshoz tartoznak a magyarok, számuk 25.914, akik közül 24.715 személy több mint 80 faluban.”

Számuk 60-80 év alatt nagyon lecsökkent. Vajon mind eltűntek, kivándoroltak? Vagy a kommunista rendszer más intézmények által is támogatott asszimilációs politikájára vezettet oda, hogy nem ismerik el hovatartozásukat?

Még Traian Bănescu államelnök is létesített egy bizottságot, amely jelentést készített (az úgynevezett Tismăneanu-jelentés), amely elítélte a kommunista rendszert; a magyar kisebbségre vonatkozó részben, az 536. oldalon három olyan bekezdést is találunk, amelyekben a moldvai csángók erőszakos beolvastásáról és a katolikus egyház ez irányú felelősségéről van szó.

Az alábbiakban ismertetjük a csángókra vonatkozó bekezdéseket: „A kommunista rendszer asszimilációs politikájának drámai következményei voltak a moldvai csángók helyzetére nézve is; ez a közösség a Neamți és Bákó megyei római katolikusok közül kikerülő megközelítőleg 60.000 magyarul beszélő személyből áll. A csángók erőszakos asszimilációjára irányuló első próbálkozások a két világ-háború közötti időszakra tehetőek, és a Katolikus Egyház fontos szerepet vállalt ebben a folyamatban. Annak megkönnyítése, hogy a csángók elvesztették nyelvi identitásukat, megadta a lehetőséget a Katolikus Egyháznak, hogy megállítsa beolvastásukat az Ortodox Egyházból, (Országos Korruptióellenes Ügynökség – ANIC, a Minisztertanács Elnöksége – Titkosszolgálat [Serviciul Special de Informații]) alapja, ügyirat száma: 63/1942, ff. 3-6.). Ezen politikák következtében a csángóknak nem volt részük anyanyelvű misékben és oktatásban.

Az egyházak elleni támadások keretében a Román Néppárt felhasználta a Magyar Népi Szövetséget, megkönnyítve, hogy 1948-tól kezdődően egy szinte 40 magyar tannyelvű iskolából álló hálózat létesüljön a csángók lakta vidékeken; ezen iskolák feladata az volt, hogy csökkentés az egyház befo-

lyását a közösségben. Az iskolákat 1953–1958 között fokozatosan bezárták.

Az 1970-es és 80-as években, amikor a beolvasztási folyamatot felgyorsították, azokat a csángókat, akik magyarnak vallották magukat, üldözte a rendőrség és Securitate.”

„Remélem továbbá, hogy egyetért velünk abban, hogy az embereket más, kívülről érkezett személyeknek nem kell uszítani, és nem jó feldúlni nemzetiségükre vagy az általuk beszélt nyelvre vonatkozó meggyőződéseiket. Nagy tisztelet jele lenne megbízni nyilatkozataikban, abbéli képességükben, hogy megtartsák szokásaikat, megőrizzék hitüket és békességben éljenek mindenkivel.

Nem hiszem, hogy nyelvjárásuk vagy az általuk beszélt nyelv megőrzésében szolgálatot tesznek nekik, amikor kívülről más értékeket ajánlanak nekik, mint amelyeket éreznek és kívánálnak.”

Egyetértünk azzal, hogy az embereket nem kell uszítani, de a nem kormányzati szervezeteknek jogukban áll tevékenykedni, munkálkodni azért, hogy megőrizzék és bemutassák a nagyközönségnek ezeket az egyedi kulturális értékeket, hiszen ez a nyelvjárás elismert európai szinten is, az Európa Tanács elfogadta erre vonatkozóan az 1541. jelentést, és megfogalmazott néhány ajánlást is a román államnak.

Ha nem ismerik el saját történelmüket, saját értékeiket és gyökereiket, ezek az emberek soha nem lesznek egyenlő polgárai ennek az országnak és az európai közösségnek. Nagy tisztelet jele megbízni abban, hogy nyilatkozataik megfelelnek a valóságnak, és hogy ezeket a nyilatkozatokat nem befolyásolják politikai rendszerek, a Polgármesteri Hivatal, a rendőrség vagy az egyház képviselői. A nyelvjárás nem lehet megőrizni másképp, csak ismerve az irodalmi nyelvet és annak értékeit is, és tiszteletben tartva mindenkinek az ebbéli választását.

„Egyébként a Jászvásári Egyházmegyében nekünk nincsenek „csángómagyar” egyházközségeink, ahogyan ön levelében kijelenti, hanem mindig is római katolikus hívek alkotta egyházközségeket emlegettek. Tehát a mi kötelességünk az, hogy azon a

nyelven szolgáljuk hívő népünket, amelyet mindannyian ismernek, tiszteletben tartva minden más nyelvet, amelyet használnak, jól tudva, hogy a Katolikus Egyház nem kötődik egyik vagy másik nyelvhez, hanem valamennyit Isten ajándékaként értékeli.”

A Jászvásári Egyházmegye római katolikus csángómagyar hívei több ízben kérték a magyar nyelvű szertartás bevezetését is közösségeikben, de ezeket a kérelmeket máig sem teljesítették. Például Pusztina településen 1991-től kezdődően kérik ezt. Minden alkalommal legalább 150-200 hívő írta alá ezeket a listákat vagy egyéni kérvényeket. Nagy tisztelet jele lenne, ha ezek a kérelmek kedvező elbírálásban részesülnének.

Az is lépés lenne, ha mind az egyház, mind az iskola elébe menne ezeknek a kívánalmaknak. Érezhetően csökkenne a szitásihoz vagy más falvakéhoz hasonló esetek száma, az emberek természetes dologként fogadnák, és így a közösségek tagjai között sem alakulnának ki feszültségek. Természetes lenne, hogy mind az iskolában, mind a templomban legyenek magyar nyelvű órák és misék. Európai példa lenne.

„Továbbá úgy hiszem, kötelességünk – a hagyományok, a kulturális örökség és a hit megőrzése mellett – felszámolni a tájainkon élők közül sokakat sújtó szegénységet: a rossz utakat, az embert megillető életvitelhez szükséges korszerű eszközök hiányát, a kezdetleges eszközökkel zajló földművelést, az otthonuktól kényszerűen távol vállalt munkát csatlódjunk fenntartása érdekében, valamint azt, hogy nehezen elérhetőek számukra a különféle iskolák és a mai társadalmi funkciók stb. Mindezek egyformán fájdalommal töltönek el és foglalkoztatnak.”

Ez végre közös nevező.

2009. március 5.

TÓKÉS LÁSZLÓ
püspök

Nem kaptak gyónás utáni feloldozást, mert magyarul tanulnak

Nem szünnék a hatóságok és a román katolikus egyház magyartanítás-ellenes fellépései a moldvai csángóknál. A történelmi Magyarország határain kívül élő magyar anyanyelvű népcsoport elrománosítása egyházi és állami részről is tovább zajlik: legutóbb magyarul tanuló gyermekektől tagadta meg a katolikus pap a gyónás utáni feloldozást.

A moldvai csángók ügyével rendszeresen foglalkozó internetes oldalon, a zarandoklat.hu-n közzétett nyílt levél szerint a Klézse községből nyugdíjazott Pascaru Augustin atya az egyik vasárnap, mise után megtámadta Antal Vajda János tanárt a forrófalvi templom előtt. Az egyházi személy azért fenyegetőzött, mert Antal Vajda magyarul tanítja a falubeli gyerekeket. A levél arról is tudósít, hogy ezután Antal Vajda János azt tapasztalta, hogy sok korábban hozzá járó gyerek egy idő után nem jelentkezett olyan lelkesen a magyar nyelvi programokra. Amikor Antal János érdeklődött tőlük, hogy mi is történetet, kiderült, hogy Augustin atya nem adott azoknak a gyerekeknek a gyónás után feloldozást, akik a magyar órákra jártak.

A moldvai csángók településein a román hatóságok mellett a romániai katolikus egyház is minden eszközzel igyekszik megakadályozni azt a programot, melyet néhány lelkes erdélyi és magyarországi magyar kezdeményezett az elrománosítás alatt álló moldvai csángó gyerekek magyarra való tanítására. Az oktatás a román hivatalok akadékoskodása és retorziói mellett a hivatalos tanítási időn kívül, jobbra magánházaknál zajlik.

Az Erdélyből és Magyarországról toborzott tanárok kevés fizetésért, áldatlan körülmények között dolgoznak. A magyar nyelv tanítását a helyi vezetéstől sok esetben a falu plébánosa is igyekszik ellehetetleníteni. A mélyen hívő csángóknak néhány hónapja arról prédikált az egyik „lelkiatya”, hogy a Magyarországról érkezett tanárok az ördögtől valók, és aki szóba áll velük, az bünt követ el. Ezek után természetesen jelentősen megcsappant a magyar nyelvórákra járó gyermekek száma a csángók által lakott településen.

PÁLFY LAJOS

(MAGYAR NEMZET ONLINE, 2009. április 7.)

Keresztény-nemzeti érdekvérvényesítés a társadalomban – és Európában

(Folytatás az 1. oldalról)

híven vigyázókként, örállókként kell őrizni a reánk bízottakat – bár a bibliai Jónáshoz hasonlóan hajlamosak vagyunk arra, hogy a közelelti szerepvállalás előtt megpróbáljunk kitérni. Erdélyben a magyar egyházak igen sajátos helyzetben találták magukat Trianon után: a különböző magyar társadalmi intézmények közül egyedül maradtak talpon a történelem szélviharában. Mikó Imre erdélyi kisebbségpolitikus Huszonkét év című munkájából idézve beszélt az erdélyi magyar történelmi egyházak előjáróinak a két világháború közötti, és jelenlegi felelősségéről és ökumenikus erőfeszítéseiről közösségünk érdekében. Mikó Imre történelmi munkája ugyanakkor az erdélyi magyar összefogás szükségességét is meggyőzően ábrázolja: 1921-ben jó példával járt előttünk az erdélyi Magyar Néppárt és a Magyar Nemzeti Párt, amikor az első romániai választások előtt Magyar Szövetség néven összefogtak közösségünk lehető leghatékonyabb érdekvérvétele miatt. Korszaknyi idő, húsz év telt el a romániai rendszerváltozás óta – ugyanannyi, mint a két világháború között. Elérkezett az idő, hogy a 2007-ben kinyílt politikai térben az erdélyi magyarság újraértelmezze helyét, lehetőségeit és esélyeit Romániában és az Európai Unióban. Végezetül köszönetet mondott az egyházkerület döntéshozó testületeinek, hogy az elmúlt időszakban következetes módon összefogásra buzdították romániai magyarságunk közelelti szereplőit. 1989 óta a Királyhágómelléki Református Egyházkerület ékesen példázza a felelősségteljes és következetes közelelti szerepvállalás szükségességét – zárta beszédét európai parlamenti képviselőnk.

Szilágyi Zsolt EP-képviselőjelölt az európai képviselőtestület szükségességéről és az erdélyi magyar összefogás tétjéről beszélt. Az európai parlamenti jelenlét elengedhetetlen ahhoz, hogy életerős és népes erdélyi közösségünk autonómiatörekvéseire tekintélyes nemzetközi támogatást találjunk.

Csúry István helyettes püspök és Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos a testvéri meggyőzés lelkesítő üzenetéről szóltak.

Püspök Csaba lelkeszertekezeti elnök, László Kálmán, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Presbiteri Szövetségének elnöke, és Soós József gyantai lelkipásztor felhívták a figyelmet a mozgósítás szükségességére, hiszen közösségünk akár négy képviselőt is küldhet az Európai Parlamentbe, ha mindnyájan elme gyünk szavazni. A 2007-es európai parlamenti választások rendjén előállt versenyhelyzet megmozgatta az erdélyi magyarságot, most viszont elejét kell venni annak, hogy az RMDSZ és a független jelölt szavazói passzívva váljanak, „egymásra várjanak”.

Forró László közigazgatási előadótanácsos örömeinek adott hangot, hogy az autonómia elérése érdekében megszületett a Magyar Összefogás előremutató listája, hiszen a történelem megmutatta, hogy a magyarság nemegyszer országot is veszített a viszálykodás közepette, míg más népek országot tudtak szerezni, mert összefogtak.

Török Sándor Nagyvárad-olaszi főgondnok és Molnár Kálmán nyugalmazott esperes a közvetlen őszinteséggel, embertől emberig terjedő, értékalközpon-tú mozgósításra kérték a lelkipásztorok és gondnokok közösségét, hogy az európai parlamenti választásokon egyházaunk hívei a tényleg megfelelően szavazhassanak.

Antal János külügyi előadótanácsos arra hívta fel a figyelmet, hogy az Európai Unió léte gyakorlatilag a magyar nemzet újraegyesítését jelenti, ekképpen erdélyi magyarságunknak 90 év óta először nyílik alkalmuk az anyaországban és az Felvidéken élő magyarokkal együtt szavazni június 7-én.

A tanácskozást Tóké László püspök-képviselő áldása, majd szeretetvendégség zárta.

A KRE TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLTATA

ESEMÉNYNAPTÁR

2009. január 5. – március 15.

JANUÁR 5-én Forró László közigazgatási előadótanácsos szerződésvezetést készített elő a KRE nagyváradi ingatlanainak hasznosításáról.

JANUÁR 5-8. között Tökés László képviselő elkezdte Brüsszelben ez évi európai parlamenti tevékenységét.

JANUÁR 6-án Forró László közigazgatási előadótanácsos Budapesten tárgyalt a KRAFT cég képviselőivel a krasznamihályfalvi, a hadadi, a szilágy-nagyfalui és a hegyközszentmiklósi egyházi központok fejlesztéséről.

JANUÁR 7-én Forró László közigazgatási előadótanácsos és a Hegyköz polgármesterei a Hegyköz modernizációja projektet készítették elő.

JANUÁR 8-án a bihari baptista gyülekezetben végzett imaheti szolgálatot Forró László előadótanácsos.

JANUÁR 9-én délelőtt Tökés László újrési sajtó-fogadást tartott Budapesten, délután pedig újrési találkozóra került sor az EP-iroda tanácstermében.

JANUÁR 10-én a magyarországi Lenti városában vett részt Tökés László püspök Város-napi ünnepségen. Igét hirdetett a helybeli katolikus templomban rendezett ökumenikus istentiszteleten, majd a település várossá nyilvánításának 30. évfordulója alkalmából mondott ünnepi beszédet a Művelődési Házban. Az est házigazdája Nógrádi László polgármester, országgyűlési képviselő volt.

JANUÁR 10-én dr. Hermán M. János magyar és német nyelvű temetési szolgálatot végzett az ausztriai Berndorf városában. A hosszas szenvedés után elhunyt Benkő Bélát családja és népes gyülekezet gyászolta. A kolozsvári születésű, hetven évet megélt számtanár tudásával, művészetével, pedagógiai talentumával vonzotta a tanítványok seregét, akiket emberségre és magyarságra nevelt Besztercén. Üldözöttség miatt 1985-ben elmenekült az országból, erről szól az Erkel utcától a Berggasse-ig című, önéletrajzi fogantatású könyve, amely 2008-ban jelent meg Budapesten.

JANUÁR 11-én délelőtt Tökés László püspök Nagyváradi-Olasziban hirdette Isten Igéjét. Ezt követően a Lorántffy Zsuzsanna Egyházi Központ múzeumtermében került sor a Németh Géza lelkipásztor emlékére megjelentetett Tűz-láng-pár című kötet bemutatójára, két fia, Zsolt és Áron részvételével.

Este Cs. Erdős Tibor kiállításának megnyitójával vette kezdetét Egyházkerületünk Székházában a hagyományos Újrési fogadás, amelyen Nagyvárad egyházi és közeleti képviselői és jeles személyiségei vettek részt. Ebben az esztendőben A Közös Szolgálatában évenként odaítélt kitüntetés a Premontreai Öregdiákok Egyesülete vehette át. Az Est hagyományos jótékonyági gyűjtőakciója az élesdi Gyermekotthon és Ifjúsági Ház javára történt.

JANUÁR 11-én Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos ökumenikus gyermekmisén vett részt, melyen Jézus és a gyermekek címmel tartott előadást.

JANUÁR 12-én, Forró László közigazgatási előadótanácsos találkozott a Kapuvári testvértelepülés küldöttségével Biharban.

JANUÁR 12-15. között Tökés László strasbourggi munkanapjait töltötte.

JANUÁR 14-én, Debrecenben Forró László közigazgatási előadótanácsos pályázati partnerszerződést írt alá a KRE és a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat között.

JANUÁR 16-án az Egyházkerületünk és a Barankovics Alapítvány Izraelita Műhelyének rendezésében Székházunk dísztermében került sor a Van kiút című ökumenikus konferenciára. Délután a Székház udvarán a résztvevők felavatták a totalitárius diktatúrák áldozatainak emléktábláját.

JANUÁR 16-án, Csűrű István helyettes püspök elnökletével, Nagyváradon tartották az Esperesek Kollégiumát, ahol a 2009-es esztendő programtervezetét készítették el.

JANUÁR 19-22. között Tökés László Brüsszelben folytatta európai parlamenti tevékenységét.

JANUÁR 21-én a nagyváradi gyülekezetek egyetemes imahetének szerdáján Csűrű István helyettes püspök szolgált.

FEBRUÁR 21-én dr. Hermán M. János szervezésében Bocskai-estet tartottak a KRE Székházának Bartók-termében, ahol megemlékeztek az 1607. február 22-én, Gyulafehérváron eltemetett erdélyi fejedelemlről. Igei szolgálatot végzett Csűrű István helyettes püspök.

JANUÁR 23-án Forró László közigazgatási előadótanácsos részt vett a magyarországi Szentpéter-szervezet szervezett tárgyaláson, mely a Hegyköz és a Berettyó menti települések együttműködéséről szólt.

JANUÁR 23-án Tökés László püspök Kiss-Rigó László Szeged-csanádi megyéspüspök meghívására egyetemes imaheti ökumenikus istentiszteleten hirdette Isten Igéjét a szegedi Dömban.

JANUÁR 24-én az 1947. évi deportálásokat felidéző megemlékezésen vett részt püspökünk a felvidéki Abafalván (Szlovákia). A helybeli római katolikus templomban tartott ökumenikus istentiszteleten hirdette Isten Igéjét, majd a Deportáltak Szövetségének közgyűlésén tartott előadást.

JANUÁR 24-én Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos Biharszentjánoson végzett imaheti szolgálatot.

JANUÁR 25-én a Nagyvárad-Újvárosi Egyházkerületben került sor nagyváradi gyülekezeink egyetemes imaheti záróünnepélyére, melyen Tökés László püspök hirdetett az Igét. Ezt követően Egyházkerületünk Székházának emeleti előcsarnokában tekinthette meg a népes számú közönség a Brüsszelből hazahozott nemzetközi Biblia-kiállítást. A jelenlévőket dr. Hermán M. János, a kiállítás kurátora köszöntötte, rámutatva a bővített kiállítás értékes példányaira, egy eredeti Károli Bibliára, eredeti Káldi Bibliára és egy eredeti Várad-i Bibliára. Ezt követően Tökés László megnyitotta a kiállítást. Beszédében hangsúlyozta a világ népeit összekapcsoló Írás jelentőségét, amely egyben a keresztény Európáért imádkozók reménységének a forrása. Felszólalt Radu Ţirle, a Bihar Megyei Tanács elnöke, dr. Gorun Gheorghe professzor és Tempfli József megyéspüspök. Az ezt követő tartalmas szimpózium után a résztvevők a Székház belső udvarában felavatták a Biblia Évét (2008) megőrzítő emléktáblát.

JANUÁR 25-én Forró László közigazgatási előadótanácsos nyitotta meg az érmihályfalvi Imahetet.

JANUÁR folyamán dr. Hermán M. János két alkalommal szolgált Nagyvárad-Hegyalja gyülekezeiben.

JANUÁR 26-án Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos társaságában Csűrű István helyettes püspök azon nagyváradi képzőművészekkel találkozott, akik műveikkel támogatják Egyházkerületünket.

JANUÁR 26-án Forró László közigazgatási előadótanácsos kalauzolta a budapesti KRAFT cég képviselőit. A helyszínelés Krasznamihályfalván fűrdő-

fejlesztés ügyében, illetve a hadadi Degenfeld Központban turisztikai fejlesztés ügyében zajlott.

JANUÁR 26-27-én Tökés László brüsszeli munkanapjait töltötte.

JANUÁR 27-én püspökünk budapesti zárandoklaton vett részt Ady Endre halálának 90. évfordulója alkalmából. A Partiumi Magyar Művelődési Céh és a Magyar Írószövetség közös szervezésében létrejött megemlékezés a Magyar Kultúra Napjai rendezvénysorozatának záróeseménye volt. Az Írószövetség Székházában tartott sajtóértekezleten közadokozást hirdettek egy egész alakos Ady-szobor Érmindszenten való felállítására. Este a Nagyváradi Írók Estjét Vasy Géza elnök nyitotta meg, melyen a nagyváradi írók közül részt vettek: Barabás Zoltán, Demeter Szilárd, Dénes László, Pataki István és Gittai István. (Lásd: Partiumi Közlöny 2/2009. szám.)

JANUÁR 27-én Csűrű István helyettes püspök imaheti szolgálaton volt Parajdon – Kántor Csaba helybeli lelkipásztor és a presbitérium meghívására.

JANUÁR 27-én Forró László közigazgatási előadótanácsos kíséretében a KRAFT cég képviselői folytatták a helyszínelést: Szilágy-nagyfaluban a Bánffy-kastély hasznosítása ügyében, valamint Hegyközszentmiklóson az egyház tulajdonában lévő fűrdő fejlesztése ügyében.

JANUÁR 27-én Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos megbeszélésen vett részt a 2000-ben és a 2001-ben végzett lelkipásztorokkal.

JANUÁR 28-án Tökés László Budapesten, hivatalában fogadta Sólyom László államelnök.

JANUÁR 29-én délelőtt sajtóértekezletre került sor a nagyváradi EP-irodában, ezt követően pedig Tökés László a Partiumi Keresztény Egyetem Szenátusának ülésén vett részt.

JANUÁR 29-én, a Partiumi Keresztény Egyetemen Tolnay István tanügyi előadótanácsos – a PKE Vezetőtanácsának alelnökéeként – részt vett az Egyetemi Tanács ülésén, ahol az Egyetem akkreditálását követő tennivalók, a mesterképzés beindítása, új szakok indítása, új oktatói állások meghirdetése és az egyetemen megszervezendő diplomavizsgák kérdései szerepeltek a napirenden.

JANUÁR 30-án, Kolozsváron Forró László közigazgatási előadótanácsos a Vallásügyi Államtitkárság képviselőivel egyeztetett a templomfelújítások pályázatainak ügyében.

JANUÁR 30-án Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos megbeszélésen vett részt az Igazgatótanács Hivatal Tanácstermében a Nagyváradi vallástanárokkal és Pethő Csilla parlamenti képviselővel, melyen Csűrű István helyettes püspök is jelen volt.

JANUÁR 30-án, délelőtt Tökés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke Kolozsváron találkozott a nemzeti-polgári oldal szervezeteivel. Délután Marosvásárhelyen a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Székely Nemzeti Tanács vezetőivel folytatott megbeszélést. A találkozó-sorozatra az erdélyi magyar összefogás megteremtése céljából került sor.

JANUÁR 31-én püspökünk Budapest XVI. kerületében, Cinkotán vett részt a helybeli Fidesz-szervezet farsangi rendezvényén.

FEBRUÁR 1-jén Tökés László – annak tagjaként – az Európai Tiszteletbeli Szenátus ülésének vendége volt a belgiumi Anvers-ben.

FEBRUÁR 1-jén Pósalakán szolgált Csűrű István helyettes püspök az imahét alkalmával. Pál László és a gyülekezet presbitériuma beszámoltak a parókia felújításának körülményeiről.

FEBRUÁR 2-án Szilágyfőkeresztúron imaheti szolgálaton vett részt Csűrű István helyettes püspök.

Tolnai Miklós lelképásztor és a presbitérium a műemlék-templom restaurálásának gondjairól tájékoztatták.

FEBRUÁR 2-5. napjain képviselőnk strasbourg-i munkahetét töltötte.

FEBRUÁR 3-án imaheti szolgálaton vett részt a fenesi gyülekezetben Csúry István helyettes püspök.

FEBRUÁR 4-én, Kolozsváron Forró László közigazgatási előadótanácsos képviselte egyházkerületünket a nyugdíjpénztár ülésén.

FEBRUÁR 5-én Budapesten Forró László közigazgatási előadótanácsos a KRAFT céggel egyeztetett az első felmérések eredményeit.

FEBRUÁR 5-8. között Tökés László püspök, EP-képviselő a Zürichi Magyar Egyesület meghívására látogatást tett Svájcban. Február 6-án a Zürichi Egyetem Teológiai Fakultásán folytatott megbeszélést a Partiumi Egyetemen való kapcsolatok kiépítése céljából. Másnap, 7-én a Zürichi Magyar Bálón vett részt, annak fővédőjeként. Nyolcadikán, vasárnap délelőtt ökumenikus istentiszteleten hirdette Isten Igéjét a zürichi Bruder Klaus római katolikus templomban. Az istentiszteletet szeretetvendégség, majd közéleti fórum követte.

FEBRUÁR 6-án ülésezett a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa.

FEBRUÁR 6-án Forró László közigazgatási előadótanácsos imaheti szolgálatot végzett Szalárdon.

FEBRUÁR 8-án a Nagykároly-belvárosi gyülekezet presbitériuma és Tukacs József lelképásztor imaheti szolgálatra hívta Csúry István helyettes püspököt.

FEBRUÁR 8-án dr. Hermán M. János Élesden szolgált az imaheti istentiszteleten.

FEBRUÁR 8-án Forró László előadótanácsos imaheti szolgálatot végzett Tamásidán.

FEBRUÁR 8-án Vinczéné Pálfi Judit előadótanácsos imaheti szolgálatot végzett Piskolton.

FEBRUÁR 9-én imaheti alkalommal szolgált Biharpüspökben Csúry István helyettes püspök. Szekeres Sándor lelképásztor és a presbitérium a gyülekezeti munka kihívásairól beszélt.

FEBRUÁR 9-11. között Tökés László brüsszeli munkanapjait töltötte.

FEBRUÁR 12-én Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos imaheti szolgálatot végzett Sarmaság-Bányatelepen.

FEBRUÁR 12-én EMNT-RMDSZ csúcstalálkozóra került sor Kolozsváron. Ezt követően püspökünk emlékünnepeken vett részt a Szent Mihály-templomban, Márton Áron püspökké szentelésének 70. évfordulója alkalmából. Az ünnepi szentmisén Jakubinyi György gyulafehérvári érsek emlékezett meg nagy elődjéről.

FEBRUÁR 14-én, Nagyváradon, a Partiumi Keresztény Egyetem Sportklubjának színvonalas sportbájjára került sor, neves vendégekkel, legendás sportemberekkel. Az Est fővédője Schmitt Pál EP-képviselő, a Magyar Olimpiai Bizottság elnöke volt. A farsangi rendezvényt megelőzően Tökés László és Schmitt Pál közös sajtóértekezletet tartottak. Ezt követően a sportbál védnökei nyilvános fórumon találkoztak az érdeklődőkkel.

FEBRUÁR 15-én imaheti alkalommal hirdette Isten Igéjét Tasnádon Csúry István helyettes püspök. Ezt követően részt vett a presbitérium gyűlésén, ahol Pakulár István lelképásztor ismertette az elmúlt hónapok eseményeit. A vendég elégtétellel állapította meg, hogy a lelkes kinevezése békét hozott a gyülekezetbe.

FEBRUÁR 15-én Forró László közigazgatási előadótanácsos gyülekezetében sor került a Hegy-

közvácsi Református Egyházközség Nőszövetségének zászlóavatására, melynek során Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos köszöntötte az egybegyűlteket.

FEBRUÁR 16-19. között Tökés László Brüsszelben végezte európai parlamenti képviselői tevékenységét.

FEBRUÁR 16-án a szilágyolompéti gyülekezet presbitériuma és Szónyi Levente lelképásztor meghívására imaheti szolgálaton vett részt Csúry István helyettes püspök.

FEBRUÁR 17-én Szilágyóperben imaheti szolgálatot végzett Csúry István helyettes püspök. Ezt követően Tolnai Ferenc lelkész és a presbitérium tagjaival megbeszélést folytattak a gyülekezet életének időszerű kérdéseiről.

FEBRUÁR 19-én, Szatmárnémetiben az Esperesi Hivatalban megbeszélést tartottak egy közös oktatási központ kialakításának konkrét lépéseiről. A tárgyaláson az Egyházkerület Csúry István helyettes püspök, Tolnai István tanügyi előadótanácsos, Forró László közigazgatási előadótanácsos, a Református Gimnáziumot Szilágyi Éva igazgató, Boga Ferenc aligazgató, az Egyházmegyét Sipos Miklós esperes, a Kőlcsey Főgimnáziumot Elek Imre igazgató és Tarr István aligazgató képviselték.

FEBRUÁR 20-án, Nagyváradon, az EP-iroda szervezésében Csángó Napot tartottak, melynek keretében az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, Tökés László műhelymunkára hívta a csángómagyar oktatási program résztvevőit és szakértőit, élükön Hegyeli Attilával, a csángómisszió kiváló vezetőjével. (Lásd: Partiumi Közlöny 2/2009. szám.)

FEBRUÁR 20-án Csúry István helyettes püspök és Forró László előadótanácsos megbeszélést folytattak Bihar megye magyarok lakta településeinek polgármestereivel. Ez alkalommal mutatkozott be az Örmester zrt. vagyonvédelmi társaság vezetősége.

FEBRUÁR 20-án este az Egyházkerület hagyományos Zsuzsanna-bájjára került sor.

FEBRUÁR 21-én Marosvásárhelyen az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Állandó Bizottságának ülésére, valamint a Magyar Polgári Párt vezetőségével tartott megbeszélésre került sor.

FEBRUÁR 21-én Bocskai István fejedelemre emlékeztek debreceni művészek közreműködésével a Sulyok István Teológiai Tudományok Intézete szervezésében. Ezen a záró-áhitatot Csúry István helyettes püspök tartotta.

FEBRUÁR 21-én, Nagyváradon Bocskai István halálának évfordulója alkalmával Forró László közigazgatási előadótanácsos közös megemlékezésen vett részt a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat képviselőivel.

FEBRUÁR 22-én délelőtt Marosvásárhelyen, a Vártemplomban Tökés László püspök hirdette Isten Igéjét.

Délután, ugyancsak Marosvásárhelyen, a Kultúrpalota tükörtermében írták alá az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség közötti megállapodást, a 2007 óta tartó párbeszéd sorozat eredményeképpen. A dokumentumot Tökés László és Markó Béla elnökök látták el kézjegyükkel. Az EMNT képviselőiben jelen voltak még Toró T. Tibor és Szilágyi Zsolt alelnökök.

FEBRUÁR 22-én délelőtt dr. Hermán M. János a brüsszeli református gyülekezetben szolgált, este pedig Luxemburgban hirdette Isten Igéjét. Belgiumban 88-an, Luxemburgban 32-en vettek részt az istentiszteleteken. Egyházkerületünk előadótanácsosának kíséretében ott volt Urbán Ákos geodéta mérnök és Jeney István filmrendező. A híveknek erdélyi és királyhágómelléki falinaptárakat aján-

dékoztak. A brüsszeli és liegei gyülekezeteket dr. Hermán M. János alapította 1988-ban.

FEBRUÁR 23-án, Debrecenben Forró László közigazgatási előadótanácsos részt vett az Alkotmányozó Zsinat előkészítési munkálataiban.

FEBRUÁR 23-25. között Tökés László képviselő brüsszeli munkanapjait töltötte.

FEBRUÁR 24-én, Székelyudvarhelyen Forró László közigazgatási előadótanácsos egyeztetett az Új Kézfogás Közalapítványtól nyert földvásárlási pályázatok végső lezárásáról.

FEBRUÁR 25-én Budapesten tartott rendkívüli sajtótájékoztatót erdélyi képviselőnk, Szajer József és Schöpflin György EP-képviselők társaságában, a kommunizmus büntetőit elítélő Prágai Nyilatkozat tárgyában.

Délután Nagyváradon, a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja alkalmából emlékünnepekre került sor az Egyházkerület Székházának dísztermében. Forró László közigazgatási előadótanácsos előadást tartott. Ezt követően a Székház belső udvarán lévő emléktáblánál a résztvevők koszorúzással és gyertyagyújtással emlékeztek az áldozatokra.

Este püspökünk az Irországi Presbitériánus Egyház küldöttségével találkozott, Antal János ügyi előadótanácsos társaságában.

FEBRUÁR 25-én a Johanna Lovagrend képviselőiben látogatást tett az Igazgatótanácsnál Porcsalmy László, akivel Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos tárgyalt. A megbeszélésen kiemelt hangsúlyt kaptak az ifjúságot érintő programok.

FEBRUÁR 26-án, Nagyváradon a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium maturanandus-ünnepején tartott igei alkalmi beszédet Tökés László püspök.

FEBRUÁR 26-án, Imaheti szolgálaton vett részt a kövesegyházi szóránnygyülekezet két településén (Varasszó, Tataros) Csúry István helyettes püspök.

FEBRUÁR 27-én Micskén, a diakónus-vetők találkozóján képviselte Egyházkerületünket Csomay Árpád generális direktor és Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos.

FEBRUÁR 27-én került sor Tökés László EP-képviselő régóta tervezett bukaresti látogatására. Az EMNT elnöke részt vett az Operation Village Roumain megalakulásának 20. évfordulója alkalmából rendezett akadémiai értekezleten és a Kommunizmus Büneit Vizsgáló Intézetben tartott szimpóziumon és sajtóértekezleten. Útjára elkísérte Szilágyi Zsolt és Toró T. Tibor. Vendéglátójuk Marius Oprea, az Intézet igazgatója volt. Este a Kálvineumban került sor egyházi és közéleti fórumra, Zsold Béla lelképásztor meghívására.

MÁRCIUS 1-jén, Böjtfővasárnap a kolozvári Protestáns Teológiai Intézet akadémiai istentiszteletén Csúry István helyettes püspök hirdette Isten Igéjét.

MÁRCIUS 1-jén délelőtt, illetve délután dr. Hermán M. János Árpád és Szalacs egyházközségeiben végzett igehirdetési, úrvasorai és imaheti szolgálatot. Mindkét gyülekezetben érezni lehetett az Evangélium szíveket átjáró hatását, hasznos volt meghallgatni az ez évi terveket.

MÁRCIUS 2-án, Budapesten Tökés László találkozott Orbán Viktorral, a Fidesz-MPSZ elnökével. Ezt követően sajtóértekezletet tartottak az Országházban.

MÁRCIUS 2-án Kismajtény gyülekezet és Balogh Enikő lelkész imaheti szolgálatra hívta meg Csúry István helyettes püspököt. A presbitériummal testvéri megbeszélésre került sor.

MÁRCIUS 2-án Nagyvárad-Szölösön szervezték meg a Lelkesek Kollégiumát. Egyházkerületünket Csomay Árpád generális direktor képviselte az eseményen.

MÁRCIUS 2-5. között Tökés László brüsszeli munkanapjait töltötte.

MÁRCIUS 3-án Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos részt vett a Partiumi Keresztény Egyetem minőségbizottsági gyűlésén.

MÁRCIUS 4-én Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos Kolozsváron volt a Zsinat diakóniai-missziói bizottsági gyűlésén.

MÁRCIUS 4-én Forró László közigazgatási előadótanácsos imaheti szolgálatot végzett Lelén.

MÁRCIUS 5-én Forró László közigazgatási előadótanácsos imaheti szolgálatot végzett Pelbárthidán.

MÁRCIUS 6-án – Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos részvételével – Nagyváradon megtartották a Maica Domnului görög katolikus templomban a Keresztény Nők Világimnapját. Az igehirdetési szolgálatot Magyarné Balogh Erzsébet, a budapesti Református Missziói Központ igazgató-lelkésze végezte.

MÁRCIUS 6-án püspökünk dr. Hermán M. János előadótanácsos kíséretében Kolozsváron, Bálint-Benczédi Ferenc unitárius püspök beiktatásán vett részt, és öt igei beszédével köszöntötte. Délután pécsi joghallgatók csoportjával találkozott a Protestáns Teológiai Intézetben.

MÁRCIUS 6-án Biharon és Borson Ökumenikus Női Világimnapon szolgált Csomay Árpád generális direktor.

MÁRCIUS 6-án Forró László közigazgatási előadótanácsos tárgyalta az Ecclesia kft. vezetésével a cég 2008. évi mérlegéről.

MÁRCIUS 7-én, Nagyváradon Böcskei László római katolikus püspök beiktatására került sor. Tökés László az erdélyi magyar testvéregyházak nevében köszöntötte az új főpásztort. Ezt követően nagyváradi EP-irodájában fogadta Füzes Oszkár magyarországi nagykövetet és munkatársait.

Délután az Egyházkerület Szekházának emeleti előcsarnokában, valamint Bartók-teremben Melancthon Fülöp-emlékkiállításán és -szimpóziumon vett részt püspökünk. A kiemelkedő rendezvények főszervezője dr. Hermán M. János történész-előadótanácsos volt.

MÁRCIUS 7-én, Kolozsváron, a Protestáns Teológiai Intézet Tanácsának ülésén részt vett Tolnay István tanügyi előadótanácsos, ahol a karácsonyi legációk, az első félévi vizsgaeredmények, az intézmény akkreditációja és a 2009 évi költségvetése szerepelt napirenden.

MÁRCIUS 8-án Tökés László püspök gyülekezetében, Nagyvárad-Olasziban szolgált.

MÁRCIUS 9-én Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos bemutatta a Vakációs Bibliahét anyagát Nagyváradon.

MÁRCIUS 10-én Sztámaron Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos bemutatta a Vakációs Bibliahét anyagát.

MÁRCIUS 10-én, az Imahét keretében Domahidán szolgált Csúry István helyettes püspök.

MÁRCIUS 10-én Forró László közigazgatási előadótanácsos részt vett a Bihari Egyházmegye lelkészértekezletén.

MÁRCIUS 11-én Tökés László Olasziban hirdette Isten Igéjét – a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium rendes hetköznapi áhitatán.

MÁRCIUS 11-én imaheti meghívásra Szilágy-szérbe érkezett Csúry István helyettes püspök. A gyülekezet ifjúsága és énekara lelkes közösségi életről tettek biztosságot.

MÁRCIUS 11-én Tenkére utazott Csomay Árpád generális direktor. Találkozóinak témája az Erdőhái napok megszervezése volt.

MÁRCIUS 11-én Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos a Vakációs Bibliahét anyagát mutatta be Zilahon.

MÁRCIUS 12-én délelőtt sajtótájékoztatóra került sor a nagyváradi EP-irodában. Ezt követően Tökés László a Partiumi Keresztény Egyetem Szenátusának ülésén, majd az Egyházkerület heti munkáülésén vett részt.

MÁRCIUS 12-én, a Partiumi Keresztény Egyetem Vezetőtanácsának alelnökéként Tolnay István előadótanácsos részt vett a Szenátus ülésén. Napirenden szerepeltek a következők: új oktatói állások meghirdetése, a diplomavizsgák időpontjainak egyeztetése, a nyelvvizsga megszervezése és az Egyetem egyes szabályzatainak a módosítása.

MÁRCIUS 12-én Forró László közigazgatási előadótanácsos Debreceben részt vett az Alkotmányozó Zsinat előkészítő gyűlésén.

MÁRCIUS 13-án reggel Tökés László európai parlamenti képviselő munkatársai, Szilágyi Zsolt és Toró T. Tibor kíséretében a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat vezetésével folytatott megbeszélést Debreceben. A házigazdák nevében Rácz Róbert elnök üdvözölte a vendégeket. Célul tűzték ki a határmenti, valamint európai együttműködés rendszeresítését. Ezután az 1848-49-es szabadságharc emlékkiállítását nyitotta meg püspökünk Hajdúszoboszlón. Az ünnepség szervezője a Bocskai István Hagymányórzó Egyesület elnöke, Cs. Nagy Zoltán történész volt.

MÁRCIUS 14-én Tökés László EMNT-elnök Sólyom László államelnök és Markó Béla RMDSZ-elnök társaságában nemzeti ünnepünk alkalmából kopjafa-avatáson vett részt a székelyföldi Nyerestetőn.

MÁRCIUS 15-én Tökés László püspök Nagyvárad-Rogériuszon, ünnepi istentiszteleten hirdette Isten Igéjét. Ezt az 1848-49-es forradalom és szabadságharc honvédsírhajainak megkoszorúzásra követte a templomkertben. Délután a Szacsvey-szobornál tartott megemlékezés keretében mondta el ünnepi beszédét.

MÁRCIUS 15-én Sztámarémeti-Szamosnegyed gyülekezetében ünnepi szolgálatot végzett Csúry István helyettes püspök. Ezt követően Bogyai Kis Ferenc és Bogyai Kis Mária lelkipásztorok, valamint a presbitérium és a népes gyülekezet közösségében, a templom kertjében megkoszorúzták Bethlen Gábor mellszobrát. A márciusi ifjak emlékére a szamosnegyedi ifjak műsort adtak elő.

MÁRCIUS 15-én Csomay Árpád generális direktor a nagyváradi Szent László Templomban szolgált az ünnep alkalmából.

MÁRCIUS 15-én dr. Hermán M. János a Nagyvárad-szőlősi gyülekezetben imahét-záró istentiszteleten szolgált Szűcs Imre helybeli lelkipásztor közreműködésével.

MÁRCIUS 15-én délután a nagykolcsi gyülekezetben imaheti istentiszteleten szolgált Csúry István helyettes püspök. A gyülekezet részvételével megkoszorúzták Oroszhegyi Józsa emléktábláját, aki a falu szülőitől között kiemelkedő módon küzdött az 1848-49-es forradalomban.

MÁRCIUS 15-én, Nagyváradon, az 1848-as szabadságharc évfordulója alkalmából tartott rendezvényen Tolnay István világi főjegyző koszorúzott az Egyházkerület nevében.

Magyarországon élő erdélyiek találkozója

Tökés László püspök, EP-képviselő 2009. április 26-án az Erdélyi Gyülekezet szervezésében sorra kerülő Magyarországon élő erdélyiek találkozójának a meghívottja volt. Az egész napos rendezvény keretében került sor Pécsi L. Dániel jelképtervező művész több évtizedes munkásságát felölelő kiállításának megnyitására, valamint az Erdélyi Gyülekezet címerének a felavatására. Tökés László beszédében a művész elkötelezett nemzeti dimenzióban való alkotó kedvét és munkálkodását, erős keresztény kötődését, a Református Világtalálkozókon nyújtott arculattervezői munkájának színvonalát méltatta, továbbá kiemelte, hogy a kiállítás anyaga heraldikai értelemben túl „a Kárpát-medencei magyarság jelkép-térképét képezi”. A kiállítás megnyitóját több jeles közéleti és kulturális személyiség tisztelte meg: Németh Zsolt, a Magyar Országgyűlés Külügyi Bizottságának és a Határon Túli Magyarok Bizottságának elnöke, dr. Fekete György akadémikus, Kobzos Kiss Tamás énekművész, Kuncz László operaezenész, Laczó András énekművész, Sztankovits Béla gitárművész, Pethes Csaba színművész, Szabó András előadóművész, valamint az Óbudai Népzenei Iskola tanárai és növendékei.

A rendezvényzáró istentiszteleten Tökés László püspök több száz Magyarországon élő erdélyi előtt hirdette Isten Igéjét a bibliai „Tékozló fiú” története alapján. „Hűsvét utáni” összefüggésekben vizsgálta és jellemezte a „meghalt és elveszett” ember és nemzet jelenlegi állapotát. A hűsvét utáni reményteli, bizakodó, a kilátástalan helyzetekben is újrakezdeni akaró ember és nemzet egyedüli reménysége a meghalt és feltámadott Megváltó kegyelmében keresendő – hangsúlyozta az erdélyi magyarok európai képviselője.

Budapest, 2009. április 27.

TÖKÉS LÁSZLÓ
EP-képviselő sajtóirodája

Európa Napi előadás a Lorántffyban

Május 9-e Európa Napja, ez alkalmából a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium diákjainak Szilágyi Zsolt EP-képviselőjét tartott előadásokat.

Az oldott hangulatú, interaktív beszélgetéseken Szilágyi – aki Tökés László EP-képviselő brüsszeli kabinetvezetőjeként belülről is meg tapasztalta az uniós intézmények működését – többek között az Európai Unió jelenlegi helyzetéről és jövőképeiről, az Európai Parlament szerepéről, szerkezetéről és működéséről számolt be. „Európaiságunkat magyarként kell vállalnunk – fogalmazott a Magyar Összefogás Listájának negyedik helyezettje –, büszkék kell lennünk magyarságunkra, kultúránkra, hagyományainkra, így válhatunk értékes polgáiraivá az Uniónak.” Rámutatott a nyelvtanulás fontosságára is, hiszen nemcsak emberként gazdagnak minden ismert nyelvvél, hanem egyben ez képezi a kaput is Európa felé.

A játékos vetélkedőket végül az a diák nyerte meg, aki a legtöbb nyelven tudott „Jó napot”-tal köszönni.

Nagyvárad, 2009. május 8.

Az EMNT sajtószolgálat

ÜNNEPSÉG A BÉKESSÉG ÉS AZ ÖKUMENÉ JEGYÉBEN

Hálaadó istentisztelet Gencsen

Hálaadó istentiszteletre gyűltek össze a hívek április 20-án a gencsi református templomba. Istennek hála, ezúttal nem a felseregglő kommandósok, rohamrendőrök és félelmetes terrorelles egységek kordonja előtt kellett imádkozni, hanem amiatt lehetett lélekben leborulni a Mindenható színe előtt, hogy mindezt a múlté, és elérkezett a békeesség ideje.

Mint ismeretes, az utóbbi években számos megfélemlítő akció és példátlan jogsértések színtere volt Gencs. A hűtlen pénzkézeléssel és az egyházi földek jogtalan eltulajdonításával vádolt – és ezért előbb felfüggesztett, majd palástjától megfosztott – volt lelkeszt teljesen szokatlan módon veték védelmükbe a hatóságok. Olykor akkora haderő vonult fel a védelmében, hogy a gyanútlan kívülálló azt gondolhatta, vérengző huligánokat kell megfékezni. Pedig a fekete álarcos egységek csupán imádkozó falusi embereknek álltak az útjában, akik mindössze annyit szerettek volna, hogy az új lelkeszt békeben lakhasson a paplakon, a régi pedig ne zaklassa többé az anyagi és lelkileg megrövidített egykori gyülekezetét.

Hétfő reggel ezúttal nem érkeztek meg a rohamkocsik, sőt az utak szokatlanul néptelenek voltak, már csak az ortodoxok húsvétja miatt is. Tíz előtt azonban már nyüzsgött a nép a parókia: megérkezett az egyházkerületi küldöttség, jöttek a környékbeli lelkeszt, esperesek; újságírók fotóztak, a presbiterek köszöntötték az érkezőket.

A templomban Tökés László püspök hirdette Isten ígését a Lk 15,21-25 alapján. A tékozló fiú története kapcsán idézte Balczó András magyar olimpiai bajnokot, aki szerint ma még súlyosabb a tékozló fiúk helyzete, mert ma nem térnek vissza bűnbánattal az atyjukhoz: sőt, ha visszamennek az atyai hájlekba, agyonverik atyjukat, bátyjukat és kirabolják a házat. Kifosztott hájlek ez az eklészia is. Az elmúlt időszakban sok megpróbáltatás jutott osztályrészül a gencsieknek, a gyülekezet azonban példás türelemmel és kitartással állta ki a próbát. Nekünk nemcsak a negatívumokat kell meglátunk, hanem mindenkor reménységgel kell tekintenünk a jövőre: az ígében sem az a hangsúlyos, hogy meghalt és elveszett, hanem hogy feltámadt és megtalálta! A feltámadott Jézus Krisztus pedig arra tanít minket, hogy a testi halál legyőzhető, de sokkal veszedelmesebb a lelki halál, a bűnbánatra és megtérésre nem hajlandó ember kárhozata.

Az áldás után Somor Attila helybéli lelkeszt köszöntötte a megjelenteket. Van miért hálat adni, hiszen Isten szeretete és kegyelme átvette a gyülekezetet ezen a nehéz időszakon – mondotta a nemrég még számtalan zaklatásnak kitétt lelkeszt. Ezután felcsendült a kórus éneke: a gyülekezet előbb a Nagykároly-kertvárosi, majd a gencsi énekkart hallgathatta meg.

Ezt követően egy népes küldöttség átvonult a szemközti görög katolikus templomba, hogy az ökumené és a testvériség jegyében köszöntse a húsvétot ünneplő testvéreket. Itt a hívek meghatóva hallgatták végig Tökés László püspök rövid beszédét, aki román nyelvű egyházi kiadványainkkal ajándékozta meg a görög katolikus papot, majd mind a vendégek, mind a házigazdák elénekeltek egy-egy húsvéti éneket.

Rövid szünet után fórumra és könyvbemutatóra került sor a parókia udvarán. Bevezető beszédében Tökés László püspök kihangsúlyozta: nem az egykori gencsi papot és az őt támogatókat kárhoztatja, hanem a bűnt, a vétséget, amelyet elkövettek a gyülekezetrel és az egyházkerülettel szemben. Bizonyos – mondta –, hogy az ügy háttere még mindig tisztázatlan, feltehetően egy egész „föld-maffia” húzódik meg a háttérben. Ettől függetlenül, eleitől kezdve hitt abban, hogy a megfélemlítési akciók dacára is ki kell tartani az igazság mellett, mert a Lorántffy-sportpálya ügyében is csak az állhatatos küzdelem hozta meg a gyümölcsöt.

Erre az alkalomra adta ki a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Külső Osztálya A gonoszok útja elvész... címmel a gencsi történetet megörökítő dokumentum-gyűjteményt, amely a helyszínen készült fotókból és az újságokban megjelent tudósításokból, közleményekből tallózza izelítőt nyújt a négyéves kálváriából. A kiadványt Antal János egyházkerületi külső eladó-tanácsos és Szőke Mária-Magdolna újságíró szerkesztették. Nem volt egyszerű kiválogatni a rendelkezésre álló hatalmas anyagból a füzetre valót – mondta Antal János, hozzátéve: ma már szinte lehetetlen eligazodni a Bátor Gyula által indított perek sokaságában, hiszen az egykori lelkeszt egyházkerülete, presbiterei, lelkesztutódja, püspöke, gyülekezeti tagjai ellen pert per után indított.

Fórum után a gyülekezet átvonult a templomkertbe, ahol az életfa emlékművének alapkövét tették le. Az életfa ősi magyar szimbólum, ugyanakkor Krisztust is jelképezi – magyarázta Somor Attila. Az emlékmű arra figyelmeztet majd, hogy kettős hivatásunknak mindenkor híven feljünk meg: maradjunk mindenkor igaz keresztények és magyarok. Tökés László püspök itt említett tett arról a tizenhárom ágú kiszáradt eperfáról, amellyel tizenhét évvel kivégvésük után megjelölték a tizenhárom aradi vértanú sírját. (A történetet Dr. Barabás Béla jegyezte fel 1929-ben megjelent emlékirat-kötetében).

Az ünnepség a Szózat eléneklésével zárult, majd a gyülekezet szeretetvendégségen fogadta a vendégeket.

WAGNER ERIK

Élni akarásunk és jövőbe vetett hitünk jeléül

Az életfa ősi szimbólum. Az életet jelképezi. Ott állítanak életfát, ahol élni akar egy közösség – és nem mindegy, hogy milyen az az élet.

Az életfa összekapcsolható az élet forrásával, Krisztussal. A keresztény művészetben Krisztusnak ágakat, leveleket hajtó keresztfája az életfa. Azt mondja Jézus, hogy „aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.”

Az élet vizére van szükség a léleknek, hogy ne szomjazzon. Hasonlóképpen az élet vizére van szüksége a közösség „életfájának” is: csak Krisztus és Igéje, Szentelke lehet tápláló életünknek és jövőnknek, egyenként és közösségként egyaránt.

Minden fának van gyümölcse, így ennek a fának is van: első renden az élni akarás és a jövőbe vetett hit; de jelképeze ez a fa azt is, hogy a Lélek gyümölcseit is teremni akarjuk: szeretet, öröm, békeesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás.

Az életfa ősi magyar szimbólum, mely összeköti keresztény és magyar hivatásunkat, melynek ápolása, megőrzése és megvédése Istenől kapott kötelességünk. Ebben legyen Isten segítségünkre!

SOMOR ATTILA

(Elhangzott 2009. április 20-án, Gencsen az életfa-emlékmű alapkövetelén.)

KÖZLEMÉNY

Az EP elítélte a kommunizmus bűneit

Az Európai Parlament mai plenáris ülésén került sor az európai lelkiismeretről és totalitarizmusról szóló indítvány szavazására, melynek társszerzői Szájer József, Tökés László és Schöpflin György voltak. Az indítványt az EP négy képviselőcsoportja – az Európai Néppárt, Zöldek/Európai Szabad Szövetség, a Nemzetek Európájáért Unió csoportja és a Liberálisok – terjesztette elő közös állásfoglalásra irányuló indítványként, míg a Szocialisták ettől lényegesen eltérő saját verziót nyújtottak be. Az EP nagy többséggel hagyta jóvá a közösen előterjesztett indítványt: a képviselők 553 szavazattal, 44 ellenszavazattal és 33 tartózkodással elfogadták.

A szavazást követően a társszerzők örömeiket fejezték ki, hogy az Európai Parlamentben, az úgynevezett Prágai Nyilatkozat alapján sikerült a kommunizmus büntetteinek elítéléséről határozatot elfogadni. Mind a három képviselő egy hosszán tartó út kiindulópontjaként értékelte a döntést. Európának alapvető érdeke és kötelessége, hogy szembenézzen a kommunista diktatúra bűneivel, és aktíván segítse a múlt – ma még ismeretlen – tényeinek feltárását. Egy demokratának és európainak nem fogadható el az a tény, hogy még ma is, még ebben a Parlamentben is vannak olyanok, akik számára a kommunista diktatúra bűnei mentegethetők és bocsánatosak. Szájer József, Tökés László és Schöpflin György szerint a parlamenti határozat egy olyan folyamatot kell hogy elindítson, amely különböző formában elismeri a kommunizmus áldozatainak szenvedését, és méltó módon képes arra emlékeztetni.

Mint már beszámoltunk róla, a mai szavazást megelőzte a március 25-én tartott parlamenti vita az Európa lelkiismerete és a totalitárius rendszerek tárgyában, melyet Jana Hybaskova cseh EP-képviselő kezdeményezett. E vita alkalmat adott arra, hogy számos képviselő egyértelműen elítélje a kommunizmus bűneit, emlékeztetve arra, hogy méltóan kell megemlékeznünk mind a nácizmus, mind a kommunizmus totalitárius rendszerek áldozatairól. Éppen ezért külön kiemelték, hogy Európának szaktania kell annak a kettős mércének az alkalmazásával, mely a nácizmus és a kommunizmus megítélésének eltérő voltában nyilvánul meg. Ezzel szemben viszont Tabajdi Csaba, az MSZP EP-delegációjának vezetője szerint nem szabad relativizálni a kommunizmus és sztalinizmus bűneit: „A kommunizmus bűneit senki sem mentheti, de aki egyenlőséget tesz a nácizmussal, az burkolt antisemita”, tette hozzá a képviselő.

Ez a mély ellentét éleződött ki a vitát követő és a mai plenárist megelőző EP-frakciók vezetői közötti tárgyalásokon, amely a mai napon a plenárison előterjesztett két eltérő indítványhoz vezetett: a szocialistákéhoz, valamint a több frakció által közösen kidolgozott indítványhoz. Az elsőt leszavazták, míg az utóbbit 553 szavazattal fogadták el.

A mai indítvány célja egyben a 2008. június 3-án cseh kezdeményezésre elfogadott Prágai Nyilatkozat európai elfogadása is volt. Jana Hybaskova cseh EP-képviselőcsoportjához számos EP-képviselő – közöttük Szájer József, Schöpflin György, Tökés László, Tunne Kelam, Vytatas Landsbergis – csatlakozott, hogy közösen harcoljanak a totalitárius kommunista rendszerek által az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények határozott és egyértelmű

elíteléséért. A Nyilatkozat ugyanakkor javasolja egy olyan „európai emlékezet és lelkiismeret intézet” létrehozását, amely a diktatúrák tanulmányozásának európai kutatóintézeteként és a diktatúrák valamennyi áldozatának emléket állító összeurópai múzeumként, emlékhelyként működne.

Tőkés László különösen szívügyének érezte a Prágai Nyilatkozat cselekvő támogatását. Miután az eredeti Nyilatkozathoz fűzött módosító indítványokat elfogadták, így a Prágai Nyilatkozathoz tételesen is belekerültek a magyar és román vonatkozások; munkatársai Szájer József kabinetével közösen magyar és román nyelven is hozzáférhetővé tették a Prágai Nyilatkozat hivatalos fordításait

(www.pragainyilatkozat.hu, www.declaratiadelaprago.ro). Továbbá, amint arról tudósítottunk, folyó év február 27-én Tőkés László Bukarestben megszerezte a romániai antikommunisták támogatását is. A Romániai Kommunizmus Bűneit Vizsgáló Intézetben (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România – IICCR) került sor arra a „koalíciós megegyezésre”, melynek részesei: a házigazda Marius Oprea, az IICCR igazgatója, Csendes László, a Securitate Irattárát Vizsgáló Bizottság (Consiliul Național Pentru Studierea Arhivelor Securității – CNSAS) vezetőségi testületének elnöke, Dinu Zamfirescu, a román emigráció kérdéseivel foglalkozó Román Száműzöttek Emlékét Ápoló Országos

Intézet (Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc – INMER) elnöke, továbbá a román civil társadalom olyan jeles képviselői, mint Cristian Pîrvulescu, a Pro Democratia Egyesület elnöke, vagy Radu Filipescu és Andrei Oişteanu, a Társadalmi Dialógus Csoport vezetői.

Brüsszel, 2009. április 2.

Az EPP-frakció
sajtóosztálya,
TÖKÉS LÁSZLÓ
EP-képviselő
sajtóirodája

Tőkés László EMNT-elnök levele az RMDSZ Kongresszusához

Tisztelt Elnök úr!
Tisztelt kongresszusi küldöttek!

Tíz év telt el azóta, hogy a Romániai Magyar Demokrata Szövetség legmagasabb döntéshozó testülete előtt legutóbb szólhattam, akkor még tiszteletbeli elnökként. Talán emlékeznek rá, hiszen sokan a most jelen levők közül akkor is ott voltak. Ott, Csikszeredában többek között arról próbáltam meggyőzni – sajnos, sikertelenül – a Kongresszust, hogy a kormányzati szerepvállalásnak nem szabad alárendelnünk önálló erdélyi magyar külpolitikánkat, mert ezáltal fontos érdekérvényesítő eszköztől fosztjuk meg nemzeti közösségünket. Akkortájt történt ez, amikor az Amerikai Egyesült Államok akkori elnöke, Bill Clinton, a román diplomácia sikeres lobbijának a félrevezető hatására „modell-értékünk” nevezte a kisebbségi kérdés megoldását Romániában. Azóta kísérlet bennünket ez a kijelentés, és az a tudat, hogy ott, akkor valamit elmulasztottunk.

Bár a Teremtő végtelenségig mérhető idő-terében tíz esztendő egy cseppnél is kevesebb felgyorsult földi életünkben, ez az időszak hosszúnak számít. Sok minden történt azóta, nagy része immár történelem. 2003-ban, Szatmárnémetiben intézményesen is elváltak útjaink. Önök újabb kormányzati szerepvállalásra készülve, akkor úgy gondolták, hogy a továbbiakban nincs szükségük a „hivatalostól” eltérő politikai értékrendre, hanem a vélt vagy valós közösségi érdeket egy másként gondolkodótól megszabadult és ezáltal egységesebbé váló párt hatékonyabban tudja érvényesíteni a román politikummal szemben. Mi, akik ezzel egy időben, a Lános-templomban az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács létrejöttének útját egyengettük, abban hitünk, hogy az autonómia ügye bármely politikai széljárásban elsőbbséget élvez. Nem szabad megengednünk, hogy az lekerüljön a politika napirendjéről, hanem kivívásához minden békés és demokratikus eszközzel szükség van, kiemelten a saját külpolitikára.

Az álláspontok és prioritások akkor annyira különbözőeknek tűntek, hogy az RMDSZ-fősodortól egyre távolabbra kerülő belső ellenzék egy idő után feladta a Szövetség megreformálását célzó elképzeléseit, és alkotó energiáit alternatív politikai szerveződések megteremtésére kezdte fordítani. Ez, a több évig tartó folyamat végül is a Magyar Polgári Párt bejegyzésével teljesedett ki, egyértelműen többpólusúvá téve az erdélyi magyar politikát. Mára már világossá vált, hogy az egy évtizeddel ezelőtti, sokszínű és többszólamú, de mégis egységes politikai képviselő eredeti formájában már nem állítható vissza.

Ugyanakkor viszont az is világossá vált – és ezt a politikai pluralizmus intézményesülése és az azzal járó versenyhelyzet nemhogy megkérdőjelezte volna, hanem még inkább megerősítette –, hogy kisebbségi sorsunkból eredően közösségünk stratégiai céljainak, nevezetesen az autonómiának megvalósítására csakis összefogással, együttes fellépéssel nyílik esélyünk. A Magyar Összefogás tehát történelmi szükségszerűség, ezt nem írhatja felül semmilyen pártlogika, egyéni vagy csoportérdek. Ez a szilárd meggyőződés vezérelt akkor, amikor püspökként vagy az EMNT elnökéként, majd megválasztott EP-képviselőként többször is párbeszédet szorgalmaztam az erdélyi magyar közélet és politika meghatározó szereplői között.

Három a magyar igazság – tartja a népi bölcsesség. Egy a ráadás – egészíti ezt ki a realpolitikai tapasztalat. Tény, hogy az elmúlt két év három sikertelen megegyezési kísérlete után végül is ez a ráadás – a negyedik kísérlet – nyitott keskeny rést az egyre áttörhetetlenebbnek tűnő bizalmatlanság falán. Nem volt könnyű túllenni magunkat az elmúlt évek csatáin, mert az egymáson ejtett sebek nem gyógyultak be nyomtalanul, és a bizalmatlanság fala nem egykönnyen adja meg magát. Gondolom, az RMDSZ vezetőinek, Önöknek nem könnyű változtatniuk a képviselői monopóliumhoz szokott mentalitáson, a „nemes” kizárólagosság politikai gyakorlatán. A Magyar Összefogást megalapozó belső koalíciós megállapodás sem oldotta fel az összes elvi vagy személyi feszültséget. Lehetőséget teremtett viszont egy olyan fajta együttműködésre, hogy saját arcunkat, értékeinket ne kelljen feladnunk. Esélyt teremtődött tehát az erdélyi magyar politikai képviselő újragondolására, új alapokra helyezésére. Mi azt mondjuk: a rendszerváltásra, önként azt mondják: a lépésváltásra, a reformra. Erdemben mindannyian ugyanazt mondjuk: a közös cselekvésre nyílt lehetőség.

A Magyar Összefogás első erópróbája a június 7-i európai parlamenti választás. Az EMNT úgy válogatta össze jelöltjeinek csapatát, hogy az tükrözze az erdélyi magyar társadalom értékeinek gazdagságát és a hozzáadott politikai, szakmai és erkölcsi értékével növelje a Magyar Összefogás Listájának erejét, esélyét. Legképzettebb külpolitikuskunk, Szilágyi Zoltán például tizennégy éven át a Román Parlament külügyi bizottságában az RMDSZ presztízsét növelte.

„Legyen négy!” – ezzel a jelmonddal vágnak neki a választási kampánynak. Hisszük, hogy lehet négy képviselőnk az Európai Parlamentben, és ennek gyakorlatba ültetésére szólítjuk munkára szövetségeseinket, közösségünk minden tagját. Sok tennivaló vár reánk Brüsszelben és Strasbourgban, de

egy bizonyos: egyeztetett állásponttal, bölcs munkamegosztással a Kárpát-medence magyar képviselete komoly súlyt szerezhet az európai uniós döntéshozatalban, és előrébb mozdíthatja az összmagyar ügyet Európában, tehát az erdélyi magyar ügyet is Romániában. Tegyük tehát 2009. június 7-ét valóban a Magyar Összefogás Napjává.

A Magyar Összefogás másik komoly vívmánya az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum megalakítása. Tudjuk, ez önmagában még nem sokat jelent. Megértjük azokat is, akik egyelőre bizalmatlanok és kételkedők, hiszen semmilyen biztosíték nincs arra, hogy ami létrejött, az működni is fog.

Tisztelt Kongresszus!

Az EMNT csak egyik fél ebben a megállapodásban, ezenképpen a paritás elvén működő EMEF-ben is. Mi legjobb tudásunk szerint azon leszünk, hogy a Fórum valóban az együttműködés legfontosabb döntéselőkészítő intézményévé válhasson. Azt is tudjuk viszont, hogy az RMDSZ vezetőinek, tagjainak, támogatóinak – az Önök – akarata és pozitív hozzáállása nélkül ez nem fog menni. Csak remélhetjük tehát, hogy ez az intézmény túléli a választási kampány opportunitását, és majd a választások közötti békeidőben mutatja meg igazi hasznát.

Ezzel együtt azt is remélni merjük, hogy megállapodásunk választásokon túlmutató pontjait sem maradnak meg holt betűnek. A Kulturális Autonómia Tanács, a Székelyföldi Önkormányzati Nagyggyűlés, valamint az Erdélyi Memorandum megalkotása vagy Székelyföld területi autonómiájának közös képviselete – mind olyan közös politikai tervek, amelyek hatékonyságának elsőleges feltétele a magyar összefogás, az egységes és következetes fellépés, az összehangolt cselekvés. Mi készen állunk erre.

Reméljük, hogy az Önök szándéka is őszinte. Szeretnénk hinni, hogy az elkövetkezőekben úgy dolgozhatunk együtt közös céljaink megvalósításán, hogy egymás értékeit és meggyőződését mindvégig tiszteletben tartjuk. Mert nem legyőzni, hanem megnyerni akarjuk egymást.

Adjon Isten ehhez elegendő erőt, bölcsességet és kitartást mindannyiunknak. Szükségünk lesz rá. Kós Károly „egyszerű” igazságát idézve: „Dolgozunk kell, ha élni akarunk, és akarunk élni, tehát dolgozni fogunk.” Ezt ő már 1921-ben tudta.

Nagyvárad, 2009. április 24.

TÖKÉS LÁSZLÓ
EP-képviselő,
az EMNT elnöke

VARADINUM 2009

Május 9., szombat

ELŐRENDEZVÉNYEK

- 18.00 Gergely István retrospektív tárlata
Helyszín: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának emeleti előcsarnoka
Programfelelős: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, Tókécs László európai parlamenti képviselő nagyváradi irodája, Partiumi Magyar Művelődési Céh; dr. Hermán M. János egyházkerületi előadótanácsos, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos
- 19.00 Vetítés a Házsongárdi Temetőről – a Hódmezővásárhelyi TV filmje, Tókécs Erzsébet és dr. Sipos Gábor közreműködésével
Helyszín: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának emeleti előcsarnoka
Programfelelős: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület, Tókécs László európai parlamenti képviselő nagyváradi irodája; dr. Hermán M. János egyházkerületi előadótanácsos, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos

AZ ÜNNEPI HÉT PROGRAMJA

Május 10., vasárnap

- 11.00 Ünnepi mise és körmenet – misét celebrál Böcskei László nagyváradi megyéspüspök, prédikál Pálos István apát-kanonok
Helyszín: a Római Katolikus Bazilika
Programfelelős: Római Katolikus Püspökség; Mons. Fodor József általános helynök
- 17.00 Kiss Manyi ismeretlen arcai – a művész önéletrajzáról szóló kiállítás, megnyitja Kötő József parlamenti képviselő
Helyszín: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának kigalériája
Programfelelős: Pető Csilla parlamenti képviselő – RMDSZ
- 19.00 Kristófi János festőművész kiállítása – méltatja Meleg Vilmos színművész
Helyszín: az Arcadia Bábszínház előcsarnoka
Programfelelős: Kristófi János festőművész
- 20.00 Kedves Hazug – színmű; rendező: Parászka Miklós – Csiky Ibolya színművész nő pályakezdesének 40. évfordulója alkalmából
Helyszín: az Arcadia Bábszínház
Programfelelős: a Nagyváradi Állami Színház Szigligeti Társulata; Meleg Vilmos igazgató

Május 11., hétfő

- 8.00 Apáról fiúra – hagyományörző mesterek találkozója
Helyszín: a Kanonok sor
Programfelelős: Pro Familiae Alapítvány; Jakabffy Emma elnök
- 17.00 Hajdúszoboszló színei – Kátay Gyula és Kohári Tibor képkiallítása – méltatja Holló Barna képzőművész
Helyszín: az M.M. Várgaléria
Programfelelős: Matyi Műhely Bábszínház, BINCISZ; Meleg Attila igazgató, dr. Fleisz János elnök
- 18.00 A nagyváradi Városháza felépítésének története levéltári kutatások alapján – vetítéssel egybekötött előadás, látogatás a Városháza tornyában
Helyszín: a Polgármesteri Hivatal díszterme
Programfelelős: Szőlőseért Közösségi Kulturális Egyesület; Kádár József jogász

Május 12., kedd

- 8.00 Apáról fiúra – hagyományörző mesterek találkozója
Helyszín: a Kanonok sor
Programfelelős: Pro Familiae Alapítvány; Jakabffy Emma elnök
- 9.00 Zöld iskolanap
Helyszín: a Szent László Római Katolikus Líceum
Programfelelős: Szent László Római Katolikus Líceum; Zalder Éva igazgató
- 12.00 Regionális Simonyi Napok
Helyszín: a Vártemplom
Programfelelős: Pro Patria Alapítvány; Emódy Dániel elnök
- 16.00 Árpád-házi királyok kései találkozója Váradon – dr. Jóska Pirocska előadása; a nagyváradi Vár történetéről szóló film bemutatása
Helyszín: az Ady Endre Líceum díszterme
Programfelelős: Partiumi Magyar Nyugdíjasok Egyesülete; Szilágyi Ibolya elnök
- 17.00 Az Értől az óceánig – Ruzicskay György (1896–1993) festőművész emlékkiállításának megnyitója
Helyszín: a Tibor Ernő Galéria
Programfelelős: Tibor Ernő Képzőművészeti Egyesület – Nagyváradi, Szarvasért Alapítvány – Szarvas, BINCISZ; Széll Katalin elnök, dr. Fleisz János elnök
- 18.00 Címerkiállítás
Helyszín: a Góbé csárda
Programfelelős: Pro Universitate Partium Alapítvány, Hantengri Alapítvány; Pintér István elnök, Pápai Zoltán
- 19.00 Kamarazenei est – közreműködnek: Thurzó Zoltán – zongora, Oláh Boglárka – hegedű, Bokor Anna Ildikó – szoprán
Helyszín: a Nagyváradi Állami Filharmonia Enescu-Bartók hangverseny-terme
Programfelelős: Nagyváradi Állami Filharmonia; dr. Sarkady Zsolt igazgató

Május 13., szerda

- 10.00 A Civil Társadalom Napja 2009 – Megújuló civil törekvések. Konferencia – meghívott előadók: Biró Rozália, dr. Pomogáts Béla (Budapest), Keresztesi József (Tata), Porkoláb Lajos (Berettyóújfalu)
Helyszín: az Ady Endre Líceum olvasóterme
Programfelelős: BINCISZ; dr. Fleisz János elnök
- 18.00 Ünnepi istentisztelet – prédikál D. Szedik Imre, a Magyarországi Ökumenikus Tanács elnöke, előadást tart prof. dr. Papp Lajos szívsebész (Budapest), fellép az evangélikus óvoda gyermekcsoportja; képkiallítás – Véső Ágoston Munkácsy díjas festőművész műveiből (Nagybánya), majd szeretetvendégség
Helyszín: a nagyváradi evangélikus templom és evangélikus óvoda
Programfelelős: Nagyváradi Evangélikus Luthéránus Egyházközség; Mátyas Attila esperes
- 19.00 Nyugatosok A Holnap városában – Boros Zoltán dokumentumfilmje – filmbemutató és kerekasztal-beszélgetés a Nyugat és A Holnap kapcsolatáról; közreműködik dr. Pomogáts Béla (Budapest) irodalomtörténész, Boros Zoltán filmrendező, dr. Fleisz János történész és a film szereplői
Helyszín: az Ady Endre Líceum díszterme
Programfelelős: BINCISZ; dr. Fleisz János elnök

Május 14., csütörtök

- 9.00 Nyílt Kapuk – iskolanap
Helyszín: a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium
Programfelelős: Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium; Szabó Zsuzsanna igazgató
- 10.00 Tudományos Konferencia és könyvbemutató – Kazinczy Ferenc születésének 250. évfordulója alkalmából
Helyszín: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának díszterme
Programfelelős: Partiumi Keresztény Egyetem, Erdélyi Múzeum Egyesület, Partiumi Magyar Művelődési Céh; dr. János-Szatmári Szabolcs kancellár, Barabás Zoltán igazgató
- 11.00 Az aranytulipán – népi játékok – bemutató
Helyszín: MM Pódium
Programfelelős: Matyi Műhely Bábszínház; Meleg Attila igazgató
- 16.00 Magyar értékeink – rovásíró verseny, ősmagyar viselet, fegyverek, életmód bemutató, népzene, néptánc, kórus előadás, természet-fotók kiállítása, népművészeti termékek kiállítása, vásár
Helyszín: a Lorántffy Zsuzsanna Református Egyházi Központ
Programfelelős: Rákóczi Szövetség nagyváradi szervezete, Forrai Sándor Rovásíró Kör nagyváradi szervezete; Nagy József Barna elnök
- 17.00 Népi gyermekjátékok, pünkösdi népszokások
Helyszín: a Posticum Kulturális és Ifjúsági Központ
Programfelelős: Fidens Egyesület, Gyermekkért és Kultúráért; Bitte Rozália elnök
- 18.00 Ünnepi istentisztelet – szószéki szolgálatot végez főújszentes Balint-Bencédi Ferenc unitárius püspök, fellép a Refonia Énekegyüttes; kiállítás – a Simó Benjámin Galériában Ferenc Zsolt marosvásárhelyi bórdíszműves munkáiból; szeretetvendégség
Helyszín: a nagyváradi unitárius templom
Programfelelős: Nagyváradi-Bihar Unitárius Egyházközség; Buzogány-Csoma István lelkes

Május 15., péntek

- 16.30 Hol sírjaink domborulnak – a Kárpát-medencei magyar középiskolások történelmi vetélkedője – dr. Katona Tamás (Budapest) és dr. Fleisz János történészek előadásai az 1848/49-es forradalom és szabadságharcról; plakátkiallítás
Helyszín: az Ady Endre Líceum díszterme
Programfelelős: Ady Endre Líceum, Alma Mater Alapítvány; Fleisz Judit igazgató
- 17.00 Fórum – Együtt az EU-ban! – Glatz Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének előadása
Helyszín: a Polgármesteri Hivatal díszterme
Programfelelős: Partiumi Alapítvány; Lakatos Péter parlamenti képviselő – RMDSZ
- 18.00 Murányi Sándor Olivér költői estje
Helyszín: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának Bartók-terme
Programfelelős: Partiumi Keresztény Egyetem, Partiumi Magyar Művelődési Céh; dr. János-Szatmári Szabolcs kancellár, Barabás Zoltán igazgató
- 18.30 Dukrét Géza: Épített örökségünk Bihar megyében – könyvbemutató
Helyszín: a Lorántffy Zsuzsanna Református Egyházi Központ
Programfelelős: Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlék hely Társaság; Dukrét Géza elnök

- 19.00 Hangverseny – Szent László ének- és zenekar, vezényel Balogh Mihály karnagy
Helyszín: a Római Katolikus Bazilika
Programfelelős: Római Katolikus Püspökség; Balogh Mihály karnagy
- 20.00 Határtalan Partium – néptáncelőadás; rendező: Kádár Elemér, koreográfus: Brugós Sándor
Helyszín: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának díszterme
Programfelelős: Nagyvárad Táncegyüttes; Miklós János együttesvezető

Május 16., szombat

- 9.30 Hol sírjaink domborulnak – a Kárpát-medencei magyar középiskolások történelmi vetélkedője
Helyszín: az Ady Endre Líceum díszterme
Programfelelős: Ady Endre Líceum, Alma Mater Alapítvány; Fleisz Judit igazgató
- 10.00 Családnapi – Kérjétek és adatik című imádságoskönyv bemutatója, bemutatja dr. Hermán M. János
Helyszín: a Nagyvárad-réti református templom és a Csillagocska Református Óvoda

- Programfelelős: Nagyvárad-Réti Református Egyházközség; Pálfi József lelkes
- 10.00 Pályázati díjkiosztó ünnepség
Helyszín: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székháza
Programfelelős: Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság; Dukrét Géza elnök
- 12.00 Incze István marosvásárhelyi fotóművész egyéni tárlata
Helyszín: a Foto Art Galéria
Programfelelős: a Nagyvárad-i Fotográfusok Tavirózsa klubja; Tóth István elnök
- 19.00 a Varadinum Vonósnégyes és a Bihari Sándor kórus közös szimfonikus koncertje
Helyszín: a Barátok temploma
Programfelelős: Varadinum Vonósnégyes, Bihari Sándor kórus; Marcu Ágnes, id. Thurzó Sándor, Kiss Géza Loránd karvezető

Május 17., vasárnap

- 11.00 Ünnepi Záróistentisztelet, Könyvbemutató: Református keresztyén tanítás, dr. Tókes István ny. professzor könyve; Jaj, hova visznek?, Nagy Margit könyve

Gergely István emlékkiállítás

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának előcsarnokában 2009. május 9-én, szombaton délután 18 órakor került sor a Gergely István Emlékkiállítás ünnepélyes megnyitójára, a XVIII. Festum Varadinum előrendezvényeként. Megnyitó beszédében Barabás Zoltán, a Partiumi Magyar Művelődési Céh igazgatója az értéktérítés, értéktartás, illetve ezen keresztül a generációk megszólításának fontosságát emelte ki. A Wenzel Pichl Trió fellépését követően Banner Zoltán művészettörténész méltatta Gergely István életművét. A szobrászatot közösségi művészetként definiálta, amely a társadalom önfenntartó erejét jelképezi. Dr. Berényi Károly, Hódmezővásárhely képviselőjében Adyra hivatkozva szoros párhuzamot vont Nagyvárad és Hódmezővásárhely között. Előbbi Ady „Pece-parti”, utóbbi „paraszt Párizsként” emlegette. Ezt követően dr. Hermán M. János kurátor Gergely Istvánt, mint nagy szobrászt méltatta, különösen Lorántffy Zsuzsannáról készült egészalakos szobra, illetve a Millenniumi Emlékmű okán. Tókes László püspök, EP-képviselő beszédében hangsúlyozta: addig él Erdély, amíg értékeket őriz, értékeket teremt, az erdélyi érték pedig egyben európai értéket is jelent, annál is inkább, mivel Gergely István munkássága nem süllyedt a provincialitásba. Tókes Erzsébet, a művész özevgye a tehetség, a kitarítás, az önérték és az alázat fontosságát emelte ki egy sikeres művészi életút szempontjából.

A kávészünet után a résztvevők átvonultak a Bartók-terembe, ahol dr. Berényi Károly üdvözölte a résztvevőket. Rövid művészi intermezzo után Gergely Istvánné vetített képes előadására került sor Kolozsvár történelmi temetőjének ápolásáról, Tavasz a Házsongárdi temetőben címmel.

Az est lezárásaként Pásztai Ottó Zsolt mérnök moderálásával fórumszerűen a nagyvárad-i temető állapotáról beszélgettek a résztvevők.

Nagyvárad, 2009. május 10.

TÓKES LÁSZLÓ
EP-képviselő sajtóirodája

HÁLAADÓ ISTENTISZTELET ÉS KÖNYVBEMUTATÓ A NAGYVÁRAD-ÚJVÁROSI REFORMÁTUS TEMPLOMBAN

Összefogva erősebbek vagyunk

A XVIII. Festum Varadinum ünnepségsorozat záró-istentiszteletén Tókes László püspök hirdette Isten megtartó Igéjét a Nagyvárad-Újvárosi református templomban. A rendezvény könyvbemutatókkal zárult.

Szószerű beszédében Tókes László királyhágómelléki református püspök a szétszórás, a liberalizmus és az individualizmus kérdéseit vizsgálva arra hívta fel a jelenlevők figyelmét, hogy a modern népvándorlás korszakában, internacionalizálódó és globalizálódó világunkban mennyire fontos, hogy megőrizzük atyáinktól kapott örökségünket és hitünket. Vissza kell találnunk Istenünkhöz, Őt dicsérve és magasztalva, Őelőtte hódolva. Dicsérjük az Urat, ahogyan a középkorban az Ő hű szolgálója, Szent László is tette. Ebben a szellemben, „Krisztusban dicsekvén” gondoljunk vissza a királyi és a fejedelmi városra, a Boldog Váradra. A lovagkirálytól elindulva, Bocskai, Bethlen és Rákóczi György nyomdokain haladva érkezünk a mába, és a hitvalló Józsuéval és népével együtt valljuk, hogy távol álljon tőlünk minden, ami elszakít bennünket a mi Istenünktől. Legyen életünk a hitünkben történő örökös megerősítés és konfirmálás, legyünk tisztában azzal, hogy az Úrnak való szolgálat a biztosítéka annak, hogy megmaradásunk és jövőnk lesz, hangsúlyozta az egyházfő.

Az összefogás fontossága

Az igehirdetést követően az egyházi és a világi meghívottak szóltak az egybegyűltekhez. Kiss Albert római katolikus apát-kanonok azt emelte ki,

Helyszín: a Nagyvárad-Újvárosi református templom

Programfelelős: Királyhágómelléki Református Egyházkerület, Nagyvárad-Újvárosi Református Egyházközség; dr. Hermán M. János egyházkerületi előadótanácsos, Csomay Árpád generális direktor, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos, Sándor Lajos lelkes

● 13.00 Kálvin János emlékkiállítás – a reformátor születésének 500. évfordulója alkalmából
Helyszín: a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Székházának emeleti előcsarnoka

Programfelelős: Királyhágómelléki Református Egyházkerület, Partiumi Magyar Művelődési Céh; dr. Hermán M. János egyházkerületi előadótanácsos, Vinczéné Pálfi Judit missziói előadótanácsos, Pintér István elnök, Barabás Zoltán igazgató

● 18.00 Varadinum Díjkiosztó Ünnepség
Helyszín: a Szakszervezetek Művelődési Háza
Programfelelős: Varadinum Kulturális Alapítvány; Biró Rozália elnök

● 18.30 A táncmester – Honvéd Táncszínház, szerkesztő-rendező: Foltin Jolán és Novák Eszter
Helyszín: a Szakszervezetek Művelődési Háza
Programfelelős: Gong Alapítvány; Papp Boglárka elnök

hogy felekezettől függetlenül mindannyian Isten nagy családjához tartozunk, a gondviselő Úrhoz fordulunk annak érdekében, hogy vizsgálatát és áldást kapjunk tőle.

Dr. Alexandru Buzalic görög-katolikus teológus professzor leszögezte: értékesített világunkban együtt szolgáljuk az Urat, ugyanúgy imádkozunk öhozza.

Dr. Szürös Máttyás, a Magyar Köztársaság volt ideiglenes elnöke úgy vélte: fontos az összetartás, a hitben és a szeretetben való megerősítés, hogy egymást támogatva boldogulni tudjunk a Kárpát-medencében.

Szilágyi Máttyás kolozsvári főkonzul azt húzta alá, hogy a kisebbségi jogok kiharcolása szempontjából mennyire lényeges az összefogás.

Biró Rozália, Nagyvárad alpolgármestere szerint a Festum Varadinum a lelki gazdagodás, a szellemi felemelkedés és a kulturális gyarapodás szempontjából figyelemre méltó.

Weisz Péter, a KDNP Barankovich Istvánról elnevezett izraelita műhelyének vezetője, annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a morális válságból kivezető utat közösen kell keresni.

Könyvbemutatók

A hozzászólásokat követően dr. Hermán M. János teológus-lelképásztor mutatta be Nagy Margit: Jaj, hova visznek? és dr. Tókes István: Református keresztyén tanítás című könyvét. Utóbbival kapcsolatban arra hívta fel a figyelmet, hogy a kiadványt olvasva választ kapunk az élet alapvető kérdéseire. A szerző elmondta: azzal a céllal írta meg a kötetet, hogy az Úristen megtartó erejét hirdesse, ami nélkül hiábavaló minden.

Az ünnepségen közreműködött a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium kórusa, Meleg Vilmos színművész és Gáti Sándor oboaművész.

CIUCUR L. ANTONIUS

(ERDON, 2009. május 18.)

Megrendült értékek korában élünk. „Ahogy tessék?” (Shakespeare) „Ahogy lehet?” (Reményik S.) Nem csupán tragikus haláleseteken rendülünk meg – a helyzet ennél sokkal súlyosabb. Mert „szabad” Istent tagadni, „szabad” bálványokat imádni, „szabad” Istent káromolni (mi értelme egy nem létezőnek képzelni istent szidni?), „szabad” a nyugalom napját semmibe venni, „szabad” a szülőkhöz tiszteletlenül viszonyulni, „szabad” ölni, „szabad” paráználkodni, „szabad” lopni, „szabad” hamisan tanúskodni (hazudni), „szabad” megkívánni azt, ami a másé. Akik ezeket gyakorolják, azok „szabadok” vagy „rabok”? „Rabok legyünk vagy szabadok? Ez a kérdés, válaszokat!”

Ady Endre három szóban fogalmazta meg korunk lényegét: „Minden Egész eltört”. Mi ez az Egész? A lét értelme. Nem állítjuk magunkat azzal, hogy a 19. században, s azt megelőzően minden paradicsomi lett volna, s a 20. század váratlanul vált volna pokolivá. Korábban is történtek szörnyűségek, de az emberek többsége számára eleven valóság volt Isten. „A leghosszabb évszázadban” (Szilágyi Domokos) is lehetett törekedni „a teljesség felé” (Weöres Sándor), de az emberek többsége számára nem volt eleven valóság Isten. Úgy szólni hozzá, mint halottainkhoz a temetőben – nem megelégtető.

A 20. század két emblemikus írója, Franz Kafka és Samuel Beckett egyként ragadták meg a lét abszurditását. Kafka nevet vesztett hőse, K. nem tud bejutni ama „Kastélyba”, nemcsak „a hivatalnak packázásai” miatt, hanem azért, mert mintha eleve kudarcra lenne ítélve. Beckett antihősei hiába várnak Godotra, valami istenfélre, mintha hiábavaló lenne az advent. Hisz Jézus nem tért vissza kortársainak életében, sem Kr.u. 1000-ben, sem Kr.u. 2000-ben. Talán majd Kr.u. 3000-ben? „Arról a napról és óráról pedig senki sem tud, az ég angyalai sem, hanem csak az én Atyám egyedül.” (Mt. 24,36) Sok a kérdés – kevés a válasz. „Azt emberfaj sárkányfog – vetemény: Nincsen remény! nincsen remény!?” (Vörösmarty)

Ebben a jelenvaló globalizált világban nem anarhizmus még mindig azt énekelni, hogy „Hazádnak rendületlenül légy híve, oh magyar”? Arany János keserű töredéke: „Hasadnak rendületlenül légy híve, ó magyar!”, inkább talál reánk. S az 1956-os forradalom népi iróniája a hatalmon lévőkkel kapcsolatosan, mely szerint „hazudnak rendületlenül”, most is érvényben van. Bizony hazudni Krisztus második eljövételéig.

És mégis „Rendületlenül.” Arany János 1860-ban írt költeménye olyan, mint egy textus nélküli, versebe szedett, tömör, tökéletes prédikáció. „Akinek van füle a hallásra, hallja!” Nincs terünk a sorról sorra haladó, „explication de texte”-szerű magyarázatra, de mind a hét szakaszból kiemelünk valami különösképpen hozzánk szólót.

Rendületlenül

1. „Hallottad a szót: „rendületlenül” – midőn fölzengi myriád ajak...” Félreértés ne essék: nem milliárd ajakról van szó (ennyi a mai Európában sincs, legfeljebb Kínában és Indiában), csak tízezerrel. De egy tízezer kórus is lenyűgöző zenghet. A döntő jelentőségű az, hogy érte értjük a szót, „és könnyelmű szájon merő szokássá szent imádné váljon!” Hányszor daráltuk le tibeti imamalomszerűen a „Miatyánkot” – s mióta engedélyezték, hányszor fűjtük el lélektelenül nemzeti imáinkat?

2. A melankolikus (mostani kifejezéssel élve: depresszióra hajlamos) Arany Jánosnak nem lehetett harsány humora. Nemzeti és családi sorscsapások (leányának korai halála), akár esztendőkre is lebéntették az írásban. („Nagyon fáj! – Mint József Attilának, csak más miatt – nem megy!”) De az egyik legbölcsebb magyarként, aki valaha élt, mégiscsak rendelkezett egyfajta csöndes humorral, amit megcsillantott verseiben. „Nem mondom: a hont ők nem szeretik, de jobban a tapsot, mint a hazát...” A kötelező kommunista vastapsok korán már túl vagyunk, de a tenyereket kímélendően feltalálták a tapskesztyűt. Ki az, aki nem szereti, ha őszintén megtapsolják?

3. Arany János Az ember tragédiájának első értő és értékelő olvasói közé tartozott. Madách Imre e halhatatlan művében találkozhatunk Luciferrel, akinek a neve magyarra fordítva azt jelenti: „fényhöz”. De miféle fényt hozott az embereknek? „Contradictio in adiecto”-val élve sötét fényt. „Fényt űz csinált” érzelmeivel nem egy, kinek világát csak divat teszi... Fény-höz – fény-űző: e kettő szinte egy, ami édes anyanyelvünk szemléletességét mutatja. A divatot illetően pedig, hát jelenleg nem az egymást sebesen váltó divatok világában élünk? „Trendinek” lenni mindent áron. S melyik egészséges férfi ne függne szívesen „női bájjon”, bár egészséges férfinak lenni már nem igazán trendi.

4. Arany Jánosnál harmonikus fónódot össze magyarsága, keresztényisége, embersége. Neki nem volt „cégér hona”. De a szelíd és alázatos szívé Jézushoz hasonlóan, ha nem is a korbácsot, de a szavát fel tudta emelni: „ki innen! E hely az Úr temploma: Rátok az ostor pattogása vár!...” Már nem kalmárvilágban, hanem menedzservilágban élünk. Isten „halála” után, mintha a Mammon maradt volna csak a világ színpadán. Pedig már Pál apostol megírta Timóteusnak: „Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme”. De ilyen mértékű nyereszkesedés, mint most a létező szocializmus bukása után még sosem volt a világtörténelemben.

5. „Jaj, a legyőzötteknek!” Ez az ókori mondás mit sem veszített érvényességéből. Hányszor büntet-

tek minket, magyarokat veszített háborúink, forradalmink, szabadságharcaink után, hányszor bélyegeztek minket bűnös nemzetnek, noha nem voltunk rosszabbak, igaz jobbak sem más hasonló nagyságú, illetve kicsinyesű nemzeteknél! „Gyarló erényünk öntagadni kész, mint Péter a rettentő éjszakán”. Péter háromszor tagadta meg Mesterét, s bár a közhely szerint „három a magyar”, mi nem háromszor, hanem Isten tudja csak hányszor tagadtuk meg nemzetünket. „De kis-hítűvé szent imádné váljon!” Volt idő, amikor a magyarok felsőbbrendűségi komplexusban leledettek, most inkább alsóbbrendűségi komplexusban leledünk. Egyikből sem fakadhat áldás.

6. Arany János mintegy száz évvel korábban ráértett egy 20. századi amerikai szociológus (D. Riesman) könyvének címére: A magányos tömeg. „Bújsz a tömegben, átkos egymagad.” Az a kor- és kortörténet, ami a 20. században vált általánossá szinte világszerte: az atomizálódás korában ismeretlen volt. Ma már falun is alig vannak közösségek. De a magányt egy nagyvárosban, netán világvárosban még inkább meg lehet szenvedni, mint egy olyan településen, ahol még köszönnek egymásnak az emberek. „Káromkodással szent imádné váljon!” A japánok állítólag nyelvi okokból kifolyólag nem tudnak káromkodni. Mi magyarok – az amerikaiakhoz hasonlóan – bőségesen káromkodunk. Ezzel pedig nemcsak a mennyei Atyát, hanem „nyelvédesanyánkat” is meggyalázzuk.

7. A hetedik versszak egy-egy szóban mintegy összegzi az előző hat versszak mondanivalóját: „ábránd, hiúság, múltó kegy, javak, – lenn a sikamló tér, nyomás felül, vész és gyalázat el ne rántsanak.” Hanem „hűség megálljon!” A „hit” és a „hűség” szavunk nem véletlenül fakad egy tőből. S bár nem magától értendő a 21. században hinni Istenben és hűnek lenni embertársainkhoz, mi hadd maradjunk meg rendületlenül hív(ők)nek a burjánzó hitlenség és hűtlenség korában is.

Homiletikai szempontból helytelen, ha utólag keresünk textust a prédikációhoz, de Pál apostol hitvallása idekivánczoklik Arany János versének a végére: „mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít” (Fil. 4,13). Kétes pszichiáteri vélemények szerint Pál apostol epilepsziás volt. Ha ez igaz volna, Pál ennek ellenére is a kereszténység Jézus utáni legjelentősebb személyiségévé vált. (Az viszont kétségtelen, hogy Dosztojevskij epilepsziás volt és mégis a világirodalom legnagyobb alkotói közé emelkedett.) Krisztussal – míg meg nem halunk – mindent kibírunk és elbírnunk. Utána a többi már Isten dolga.

ARANY SÁNDOR

SZÁSZ JENŐ ÉS A MAGYAR ÖSSZEFOGÁS

Tökés László érthetetlennek nevezte, hogy Szász Jenő MPP-elnök elutasítja az európai parlamenti választásokra összeállított erdélyi Magyar Összefogás listáját.

Az EMNT elnöke tegnapi nagyváradi sajtóértekezletén arra utalt, hogy Szász Jenő pártja távol marad az európai parlamenti választási kampánytól. Az MPP elnöke arra kérte pártjának tisztségviselőit, hogy ne jelenjenek meg a kam-

pányrendezvényeken. Tökés László kampánykörútjának eddigi tapasztalatai alapján úgy vélekedett: egyre inkább kiteljesedik az összefogás az erdélyi magyarság körében. Érthetetlennek nevezte ugyanakkor Szász Jenő MPP-elnök viszonyulását. Tökés emlékeztetett: korábban maga is gettót – Orbán Viktor Fidesz-elnökkel együtt – az MPP alapító elnökének választási kampányait, most pedig Szász ellenük kampá-

nyol, sokszor még saját elnökségének döntéseit is felülbírálván.

Tudathasadásos állapotba kerülhetnek azok, akik bojkottálják a magyar összefogás – fogalmazott Tökés, aki nemzetstratégiai fontosságúnak nevezte, hogy minél több magyar képviselő legyen az Európai Parlamentben. Szerinte még a fanyalgók sem lehetnek ellenérdekeltek saját nemzetük ügyében. (MTI, 2009. május 15.)

Címünk: RO-410210 ORADEA
str. Jean Calvin nr. 1, jud. Bihor
Telefon/Fax: (+40)259/416-067
E-mail: partiumikozlony@yahoo.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro

A szerkesztőbizottság elnöke:
CSÚRY ISTVÁN
Felölős szerkesztő:
WAGNER ERIK

Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó
Korrektor: Pap Judith
Készült a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Szenci Kertész Ábrahám Nyomdájában